

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

**Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Особливості перекладу англомовних дискурсивних маркерів –
службових слів actually, in fact, anyway на українську мову (на матеріалі
англомовних фільмів)»**

Студентки групи Па 56-22
факультету германської філології і перекладу
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад (англійська мова і
друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Городньої Дар'ї Володимирівни

Допущена до захисту

«____»_____ 2023 року

_____ доц. Мелько Х. Б.
(підпис) (ПБ)

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук
професор Л. М. Волкова

Київ – 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from the English Language

**Master's Degree Thesis in Translation Studies
under the title:**

“Peculiarities of translating English discourse markers – function words actually, in fact, anyway into Ukrainian (a study of English films)”

Group Pa 56-22

Department of German Philology and Translation
Educational Programme Translation Studies: Specialized
Translation (English and Second Foreign Language)

Majoring 035 Philology

Daria V. Horodnia

Research Adviser
Prof. L.M.Volkova
PhD (Linguistics)

Kyiv – 2023

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студентки II курсу Па 56-22 групи факультету германської філології і перекладу КНЛУ

Городньої Дар'ї Володимирівни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Тема роботи «Особливості перекладу англійськомовних дискурсивних маркерів – службових слів actually, in fact, anyway на українську мову (на матеріалі англійськомовних фільмів)»

Науковий керівник Волкова Л. М.

Дата видачі завдання “10” вересня 2022 р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Листопад 2022 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2022 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2022р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2023 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2023р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2023 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	09 жовтня 2023 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2023 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2023 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП		1
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ СЛУЖБОВИХ СЛІВ ЯК НЕНОМІНАТИВНИХ МОВНИХ ОДИНИЦЬ		6
1.1	Загальне визначення дискурсу у світлі різних лінгвістичних підходів та перекладу	6
1.2	Сутність поняття “службові слова” як мовного явища	7
1.3	Класифікація підкласів службових слів	9
1.4	Визначення функціонального потенціалу дискурсивних службових одиниць	13
Висновки до розділу 1		19
РОЗДІЛ 2 ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВІДТВОРЕННЯ ЗНАЧЕННЯ ДИСКУРСИВНИХ ОДИНИЦЬ У СВІТЛІ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ		21
2.1	Когнітивно-прагматичний підхід як механізм визначення та сфери дії дискурсивних маркерів	21
2.2	Проблеми відтворення перекладу службових частин мови на в українську мову в англомовному діалогічному дискурсі	24
2.3	Втілення багатозначності службових слів <i>actually, in fact, anyway</i> під час перекладу на українську мову в діалогічному спілкуванні	28
Висновки до розділу 2		34
РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ ДИСКУРСИВНИХ МАРКЕРІВ ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ		35

3.1	Варіанти перекладу службового слова actually.	35
3.2	Проблемні аспекти перекладу дискурсивного маркера in fact . .	41
3.3	Відтворення перекладу дискурсивного маркера anyway	45
3.4	Проблеми перекладу дискурсивних маркерів іншого типу на українську мову.	51
Висновки до розділу 3		59
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.		61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.		63
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.		68
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.		69
ДОДАТОК.		73
SUMMARY		110

ВСТУП

У спілкуванні мова є невід’ємною частиною, яка не може бути відокремлена від життя людини, тому що вона використовується для взаємодії комунікантів один з одним. Дискурс набуває неабиякого значення для міжособистісного спілкування, разом з тим, зростає інтерес і до слів, які формують його структуру, — дискурсивних слів чи маркерів.

Під поняттям “дискурсивний маркер” вважають, як правило, службові слова. Вони необхідні при побудові дискурсу, головною функцією яких є забезпечення зв’язності тексту. Проте при перекладі з англійської мови на українську виникають численні труднощі через полісемію багатофункціональних службових слів. Тож слід звертати увагу саме на контекст та прагматично-комунікативну ситуацію при виборі певного значення. Адже дискурсивні маркери можуть повністю зливатися з контекстом, повторюючи семантику окремих фрагментів.

Під час перекладу дискурсивних маркерів на українську мову і навпаки потрібно чітко визначити, до якого підкласу та типу зазначений дискурсивний маркер належить, звертаючи увагу на їх класифікацію, оскільки переклад цих елементів залежить саме від виконуваних ними функцій.

Подальші дослідження та знання, отримані в ході нашого дослідження, дають змогу пролити світло на деталі та когнітивно-прагматичні, семантичні та функціональні особливості англомовних дискурсивних маркерів: *actually, in fact, anyway*.

У сучасній англійській мові службові слова та їх особливості привертають увагу дослідників чисельністю своїх різноманітних значень та сполучуваних функцій, адже семантична неоднозначність у лексиці забезпечує, з одного боку, видимість мовного коду, а з іншого боку, його гнучкість і здатність обслуговувати всі комунікативні потреби для позначення різноманіття світу, пізнаного людиною. Цією проблемою займалися такі видатні науковці як А. Е.

Левицький (2004), A. Foolen (1996), B. Fraser (1996), C. Kroon (1998), G. Redeker (1991), D. Schiffrin (1987).

Актуальність дослідження перекладу англомовних дискурсивних маркерів-службових слів (actually, in fact, anyway) українською мовою зумовлена труднощами у відтворенні функціональної семантики службових слів у передачі іншою мовою. Тож актуальність даної роботи полягає у дослідженні багатозначності англомовних дискурсивних маркерів для забезпечення точного перекладу, який є показником високої лінгвістичної майстерності .

Мета дослідження полягає у аналізі дискурсивних особливостей службових слів при перекладі їх українською мовою.

Досягнення поставленої мети зумовило розв'язання таких завдань:

- з'ясувати функціональні характеристики дискурсивних маркерів;
- виявити типи службових слів в англомовному дискурсі;
- розкрити функціональний діапазон дискурсивних службових одиниць;
- виявити україномовні дискурсивні засоби відтворення службових слів actually, in fact, anyway;
- визначити особливості перекладу англомовних дискурсивних маркерів в україномовному діалогічному дискурсі;
- здійснити комплексний аналіз дискурсивних маркерів іншого типу, які проявляють у діалогічному дискурсі схожі функціонально-семантичні характеристики

Об'єктом дослідження є службові слова actually, in fact, anyway, які в англомовному діалогічному дискурсі функціонують як дискурсивні маркери особливо типу.

Предметом дослідження є визначення когнітивно-прагматичних, семантичних та функціональних особливостей зазначених дискурсивних маркерів та особливості і варіативність перекладу цих службових слів на українську мову.

У розв'язанні проблеми відтворення особливостей перекладу англомовних дискурсивних маркерів в дослідженні застосовувалися наступні **методи**:

- загальнонауковий: аналіз та синтез;
- індуктивний метод, який на основі окремих фактів дозволяє систематизувати й описати досліджуваний матеріал;
- методи лінгвокультурологічного аналізу: культурно-історичного аналізу, зіставного аналізу;
- методи кількісних підрахунків для узагальнення отриманої інформації.

Дослідження англомовного дискурсу зумовило застосування методів контекстуального, семантичного, прагмалінгвістичного, лінгвостилістичного аналізу.

Дослідження способів перекладу вербальних засобів визначило доцільність застосування перекладознавчого та трансформаційного аналізу.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:

- дано визначення поняття “службові слова як дискурсивні маркери”;
- здійснено спробу провести комплексне дослідження особливостей семантики та багатofункціональності перекладу дискурсивних маркерів двох типологічно різних мов – української та англійської;

Отримані у кваліфікаційній роботі результати є певним внеском до загальної теорії перекладу, загальної теорії частин мов та теорії дискурсивних маркерів, яка наразі знаходиться на початковому етапі розвитку, але привертає увагу багатьох науковців в Україні та інших країнах.

Практичне значення отриманих результатів визначається тим, що отримані висновки можуть бути використані на лекційних та семінарських заняттях з теорії та практики перекладу в вищій школі, спецкурсах, на перекладацькій практиці. Коректне вживання дискурсивних маркерів, що не мають прямих і однозначних еквівалентів в природній англійській та українській мовах також є важливим фактором, що потребує детально вивчення зазначених мовних одиниць.

Студенти, що вивчають англійську мову як першу (або другу) іноземну під час перекладу діалогічного спілкування досить часто в увазі залишають переклад

дискурсивних маркерів поза увагою, оскільки не можуть надати адекватний або коректний переклад.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дослідження висвітлено у тезах доповіді “Англомовні дискурсивні маркери”. Міжнародна науково-практична відеоконференція «AD ORBEM PER LENGUAS / ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ. Наративи сучасної України у світової геополітиці», Київ, Україна, Травень 18-19, 2023 (стор. 112-114). Київ: КНЛУ.

Структура роботи обумовлена метою та основними завданнями дослідження. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, списку використаних джерел, списку довідкової літератури, списку джерел ілюстративного матеріалу, додатку та резюме.

У вступі обґрунтовано актуальність дослідження, сформульовано мету та завдання, визначено об’єкт та предмет дослідження, зазначено методи, наукова новизна одержаних результатів, їх практичне значення, висвітлено структуру та обсяг кваліфікаційної роботи.

У першому розділі розглядається основна характеристика терміна “дискурс” з різних поглядів вчених, поняття “службові слова”, висвітлюються їх ознаки, розглянуто класифікацію службових слів, зазначено основні функції дискурсивних маркерів в англомовному дискурсі.

У другому розділі досліджуються дискурсивні механізми функціонування службових одиниць, втілення їх інтерактивних характеристик.

У третьому розділі аналізуються способи відтворення українською мовою англомовних дискурсивних маркерів в залежності від контексту та прагматичної ситуації спілкування.

У висновках сформульовано теоретичні та практичні результати виконаного дослідження.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ СЛУЖБОВИХ СЛІВ ЯК НЕНОМІНАТИВНИХ МОВНИХ ОДИНИЦЬ

1.1 Загальне визначення дискурсу з різних лінгвістичних підходів та перекладу

У сучасному світі використовуються нові підходи до вивчення перекладу як процесу, який передбачає злиття різноманітних культур, особистостей та способів мислення. Переклад можна вважати процесом людської діяльності, що передає зміст одного повідомлення засобами іншого [5: 101]. Поняття перекладу має тісний зв'язок з поняттям дискурсу.

Як зазначив Джеймс Пол Джи, фахівець у сфері соціолінгвістики і дискурс-аналізу, «для кожного з нас усе життя – ніщо інше, як клаптева ковдра з думок, слів, речей, подій та взаємодій у дискурсах» [44: 6].

Дискурс є досить складним явищем і невід'ємною частиною лінгвістики. Дискурс – це мова, занурена в життя (Каптюрова 2005, с. 17). Його особливості полягають у тому, що приховані сенси тексту, його контекст розкриваються створенням, ймовірними інтерпретаціями читача чи слухача.

Також варто відмітити, що дискурсивні маркери обговорювались дослідниками різних національностей та в різних країнах, які мали не одну точку зору стосовно їх вивчення .

Багато вчених розширили широкі дослідження щодо дискурсивних маркерів в аспектах психології, соціології, філософії та лінгвістики, а напрямки дослідження змістилися з семантико-прагматичних до прагматично-когнітивних.

Безсумнівно, термін «дискурс» є багатозначним, значення якого залежить від наукової галузі, в якій він використовується. Хоча навіть у рамках однієї

дисципліни цей термін може трактуватися по-різному, що є причиною багатьох суперечок серед науковців. Для багатьох лінгвістів «дискурс» зазвичай визначається як усе, що «поза реченням». Для інших вивчення дискурсу – це вивчення використання мови.

У лінгвістиці термін «дискурс» вперше ввів американський вчений Зелліг Гарріс у статті «Аналіз дискурсу», опублікованій у 1952 році.

Ці значення більш детально пояснюється А. Н. Хомським (2002), який стверджує, що для того, щоб «зрозуміти речення, ми повинні знати більше, ніж аналіз цього речення на кожному лінгвістичному рівні. Ми також повинні знати значення морфем або слів, з яких воно складається...»[19: 103].

Інший погляд стосовно визначення поняття «дискурсу» можна знайти в баченні Девіда Крістала. Дискурс являє собою «серію поточних процесів мови (особливо усної), ширшої за речення». [38: 96] Кристал більше наголошує на усній сфері дискурсу.

У широкому розумінні Т. А. ван Дейк [57: 154] визначає дискурс як «складну комунікативну подію, що відбувається між учасниками комунікативної дії в певному просторовому, часовому, соціальному та іншому контексті».

Тож як бачимо, дискурс і справді відіграє різні ролі в усіляких соціальних контекстах. «Дискурс – це те, що робить нас людьми, що дозволяє нам передавати ідеї, факти та почуття в часі та просторі». [36]

1.2 Сутність поняття «службові слова» як мовного явища

Багатовікову історію налічує традиція формування концепції частин мови у різних мовах світу. Ще з найдавніших часів великий грецький філософ Аристотель представив перше чітке граматичне вчення.

Саме він розвинув теорію речення і теорію слів як понятійних і функціональних частин мови. Він ввів у граматику логічні поняття підмета і

присудка. Його критерієм для розрізнення частин мови була здатність слів виражати частини логічної пропозиції, тобто підмет, предикат і зв'язку.

Встановивши три частини мови, однією з яких було «сполучення», Аристотель вважав під цим поняттям саме службові слова.

У загальному розумінні та за визначенням, поданим у «Словнику української мови», службові слова – *це слова (сполучники, прийменники, частки), які виражають різні відношення між повнозначними категоріями слів у мові* [4].

За визначенням, поданим в англomовному словнику Longman, службові слова це – *“words that do not mean anything on its own, but show the relationship between other words in a sentence”*. Тобто поняття службові слова можна визначити як несамоствійні слова, які виражають семантико-синтаксичні відношення між словами, реченнями, різні відтінки суб'єктивної модальності.

Передбачається, що службові слова мають невелике значення, а скоріше вказують на зв'язок між іншими словами. Інші терміни, які використовувалися для цих слів, це «слова закритого класу», які залежали від того, чи можна було додати нові слова до певної групи. (Chomsky 1965, с. 68).

Визначальними ознаками і, відповідно, принципами виділення дискурсивних маркерів, а саме службових слів є:

– **незмінюваність** (неповнозначні слова є незмінюваними, вони не виконують синтаксичних ролей у реченні та не відмінюються);

– **поліфункціональність** (Fraser, 1990; Schiffrin, 1987), (службові слова володіють здатністю виконувати різні функції в реченні; наприклад, багатофункціональне слово *for* може вживатися в ролі:

а) прислівника зі значенням для:

*“Thank you so much **for** that. It's too much **for** me. All this **for** our great people. I thank you **for** your efforts in helping Ukraine”*.

б) прийменника в значенні протягом):

*“I just discussed with President Biden, our peace formula, 10 points which should and must be implemented for our joint security, guaranteed **for decades** ahead and the summit which can be held”.*

– **мультикатегорійність** (типи дискурсивних слів граматично неоднорідні, які належать до артиклів, сполучників, прийменників, модальних слів, часток та вигуків);

– **факультативність** (без висловлення головної думки, вказуючи на взаємодію мовця і слухача, ставлення адресанта до адресата, до ситуації загалом.);

– **релятивізованість** (вживання в певному контексті, наприклад, прийменник виражає підрядні відношення в словосполученнях і реченнях; сполучник вказує на відношення між самостійними словами, реченнями і частинами складного речення).

Таким чином можна визначити, що фундаментальна роль дискурсивних слів – забезпечити зв’язність тексту. Важливість кожної з ознак полягає в тому, що майже всі вони тісно пов’язані між собою і часто переплітаються. Завдяки їм дискурсивні маркери доволі чітко організовують повідомлення з позиції мовця. Вони ніби оживляють та структурують мовлення, надають йому більш логічного сенсу.

1.3 Класифікація підкласів службових слів

Сучасні підходи до класифікації дискурсивних маркерів представлені у працях Д. Шифрін (1987), Б. Фрейзера (1990), Ф. Бацевич (2003), Е. Траугот (2005), Л. Брінтон (2008), К. Бауера-Рамазані (2005).

На погляд Ф. Бацевича, дискурсивні слова – це елементи дискурсу, що формують його структуру. До дискурсивних слів учений відносить сполучники, частки, прийменники, прислівники, деякі класи займенників, вигуки, вставні та модальні слова (Бацевич, с. 10-11).

Українська дослідниця О. Ілик відокремлює невелику кількість класів дискурсивних маркерів, які:

- 1) розкривають поведінку мовця до дійсності, а також аналізують його впевненість або невпевненість;
- 2) окреслюють композиційно-змістову систему тексту та наголошують на послідовності, перерахуванні чи важливості тексту;
- 3) детально визначають або висвітлюють повідомлення;
- 4) виражають емоційну (позитивну чи негативну) оцінку;
- 5) показують вираження суб'єкта з точки зору його оцінки;
- 6) володіють протилежній семантиці (Ілик 2014, с.78).

Як відомо досі не існує прийнятої класифікації слів за неповнозначними частинами мови.

Традиційно виділяють наступні класи службових слів:

- *Артикли*
- *Прийменники*
- *Частки*
- *Сполучники*
- *Модальні слова*
- *Вигуки*

Серед службових слів артикли займають особливе місце. Їх властивістю є те, що вони є структурно-семантичним видом слів, котрий не має номінативної функції. Крім того, дослідники вважають, що службові слова є займенникового походження: означений артикль (the) походить від давньоанглійського вказівного займенника із значенням «той», а неозначений (a/an) - із займенниковим значенням «якийсь, певний».

For example,

*I am expecting **an** (якийсь, певний) employee by Wednesday.*

***The** (цей) employee must arrive on time and with all documents.*

Категорія означеності та неозначеності в англійській мові є зосередженою сферою з неподільним морфологічним ядром, вираженим формою імені артикля (Верба 2000).

Вивчення прийменників є досить значущим, оскільки вони широко використовуються для передачі відношень між об'єктами та для побудови речень (Brinton 1996). Назва «прийменник» походить від латинського слова “prepositio”, яке складається з двох морфем – pre (перед) і positus (поставлений) [2: 23].

Слід зазначити, що слово «прийменник» отримує досить широке тлумачення, і в сучасній лінгвістиці.

Насамперед значну роль прийменники відігравали в ранній давньоанглійський період, у той час коли вони слугували для визначення відношень місця й руху, а пізніше вже – часу і причини.

For example,

*Elderly people can struggle with sustainable living, **despite** its obvious benefits.*

Особливу складність для опису становлять частки, які, влучно описав американський лінгвіст Роберт Лонгакер, «розсипані по тексту, немов спеції, надаючи йому смаку і аромату» (Longacre 1976).

Л. Волкова (2012) розглядає частки як значущі одиниці мови і як дискурсивні маркери в мовленні. Особливості часток полягають в тому, що основною функцією їх граматичного класу є співвіднесення двох частин інформації в тексті. Найважливішим тут є те, що одна частина інформації виражається реченням, до якого вона додається, тоді як інша частина інформації (або пропозиція) виражається імпліцитно.

Характерною рисою часток є те, що їх функціонування полягає у вираженні емотивності та оцінки, тобто вони функціонують у глибинах комунікативних одиниць. У реченнях частки здебільшого виступають, як інтенсифікатори, що ускладнює їх розмежування у парадигмі службових частин мови [18: 99].

For instance,

*You can end the war **only** in our country and let people live in peace.*

***Only** you can end the war in our country and let people live in peace.*

Сполучниками вважають службові слова, які можуть поєднувати члени речення, або ж частини складного речення. Службові слова, визначені як сполучники та сполучні одиниці, з'єднують дві явні частини інформації в одному тексті. Вони забезпечують логічний зв'язок, зближаючи складові тексту, перетворюючи його в єдине ціле.

*You'll never be an intelligent person **as long as** you live.*

На думку деяких лінгвістів, сполучники виконують такі функції: зв'язують два або більше слів чи речень, об'єднують два речення, особливо головне чи незалежне та залежне чи підпорядковане, зв'язують два ідентичних слова чи фрази, щоб підкреслити ступінь чогось або припустити, що щось продовжується або зростає протягом певного періоду часу.

*She begins to read more **and** more books.*

*A common problem is whether to stay in the country **or** go abroad.*

Важливість правильного використання сполучників забезпечує більш природний потік і ритм у мовленні та письмі, в той час як неправильне їх вживання часто є причиною того, що речення звучать дуже різко та непоєднано між собою.

Наступним типом службових слів є модальні слова. Їх відносять до лексичних засобів вираження модальності, які виражають суб'єктивне ставлення мовця до висловлювання у реченні. Модальні слова мають значення сумніву, вірогідності, впевненості, передбачення.

For example:

*– What are you doing tonight, Ben? A frozen lasagna? **I could** make a little salad, turn it into dinner for two...*

Також, наприклад, модальне слово *in fact* може виразити впевненість:

***In fact**, the Ukrainian nation is powerful and it will survive everything.*

Вигук відносять до мовного знаку, незмінного за формою слова, яке самостійно створює цілу фразу, не поєднуючись з іншими реченнями. Так як кожен народ має свій менталітет і особливості сприйняття навколишнього середовища, емоційні прояви звучатимуть не так само. Під час перекладу вигуків необхідною складовою є знання правильних відповідників.

У дискурсивній лінгвістичній парадигмі вигуки визначають як дискурсивні слова, що своєрідно актуалізуються в дискурсі й мають прагматичну наповненість, яка здебільшого підпорядкована різним чинникам, окреслених мовленнєвою ситуацією.

Особливістю вигуків є не лише граматична не оформленість, але і відсутність номінативної функції. На відміну від інших частин мови вигук характеризується відсутністю спеціальних граматичних показників [29: 206].

"I got the job on the internet. Well, nearly...". (наявність емоційно-оцінної і спонукальної функції).

Як правило, щоб забезпечити адекватність передачі емотивного та лінгвокультурного елементу англійських вигуків слід ввести поняття варіанта й інваріанта того чи іншого конструкта, вагоме значення має відповідність експресивних і емоційних відтінків кожної вигукової конструкції мови цільового контексту і мовної ситуації [19: 12].

1.4 Визначення функціонального потенціалу дискурсивних службових одиниць

Кожна окрема одиниця мови, без сумніву, має свою особисту функцію у структурі мовленнєвого ряду та здатність зображуватись у різноманітних мовленнєвих рядах. І тому однією з труднощів, що викликають спотворення сенсу речення, при перекладі найчастіше є неправильне розуміння функцій та значень службових слів.

Функціональна специфіка багатозначних слів у загально літературній мові визначається як закономірність, в свою чергу, у термінології полісемія сприймається як не властиве їй явище.

Поняття багатозначність характеризується «наявністю у семантичній структурі мовної одиниці двох і більше значень, тобто віднесеність її до двох чи більше об'єктів позначення».

Вчені поділяють дискурсивні функції відносно на три групи:

- *регулятивні* (пов'язані з передачею різного ступеня достовірності інформації, додаткових значень, висловлення власної думки, визначення оцінки змісту та мовлення);
- *організаційні* (дискурсивні маркери поєднують декілька речень або їх частини на рівні речення, а на рівні дискурсу вказують на його компоненти, послідовність тем та ідей).
- *когерентні* (забезпечення формально-граматичної та смислової зв'язності частин тексту, що здійснюється за рахунок когезії).

Дискурсивні маркери як предмет дослідження вперше були згадані Левінсоном (1983), але лише досить стисло.

Перше серйозне дослідження цих лінгвістичних елементів було проведено американською дослідницею Д. Шиффрін (1987).

Згідно з нею провідною функцією дискурсивних маркерів є забезпечення когезії тексту: «Дискурсивні маркери не створюють, але показують відношення між сегментами дискурсу» [37: 31].

Вона визначила дискурсивні маркери як послідовно залежні елементи, які виділяють одиниці розмови в дужки. До переліку дискурсивних маркерів Д. Шиффрін входили сполучники (because, and, but, or), вигуки (oh), прислівники (now, then) та лексикалізовані фрази (y'know, I mean). Її основною думкою було те, що ці маркери можуть працювати на різних рівнях дискурсу, щоб з'єднати висловлювання в різних площинах. Таких рівнів мовлення є п'ять (planes of talk):

- 1) пропозиційна структура;

- 2) структура дій (мовленнєві акти);
- 3) структура чергування реплік;
- 4) склад учасників;
- 5) інформаційний стан повідомлення.

Майже через десятиліття пізніше вчений Д. Блейкмор додав більше одиниць до групи дискурсивних маркерів, а саме деякі початкові одиниці висловлювання на кшталт *so, well, still, after all*, виокремивши роль, яку відіграють ці вирази як позначення, сигналізація або вказівка на те, як одна одиниця дискурсу пов'язана з іншою.

Андерсен також зазначає, що текстову функцію можна вважати універсальною ознакою прагматичних маркерів. Проте вчений не підтримує таку точку зору: «Причина полягає в тому, що існують деякі прагматичні маркери, які зовсім незначною мірою роблять внесок у структуру дискурсу, але єдиною метою яких є сприяння значенню суб'єктивного чи інтеракційного роду» (Андерсен 2001, с. 77).

Фрейзер (1999) дає цілком повне визначення дискурсивних маркерів: «Клас лексичних виразів, які сигналізують про зв'язок між інтерпретацією сегмента, який вони вводять, S2, і попереднім сегментом, S1». Їх основне значення є процедурним, а їх більш конкретна інтерпретація «визначається» контекстом як лінгвістичним, так і концептуальним (Fraser, 1999, с. 831). З цього визначення можна виокремити функціональну характеристику маркерів:

- Наявність основного значення, а їх конкретне значення виходить з контексту;
- Зосередженість уваги на зв'язку між інтерпретацією сегмента S2 та S1.

До того ж Б. Фрейзер виокремлює визначальні функції англомовних дискурсивних маркерів за допомогою даної класифікації цих одиниць:

- **базові маркери** (*basic markers*) – звертають увагу на природу або силу «базового спілкування»;
– тип мовленнєвого акту;

– перформативи (I support, I define, I convince – вказує експліцитно на силу базового повідомлення),

● **маркери-коментарі** (commentary markers) – тлумачать «базове повідомлення»:

– маркери оцінювання (despite this fact, luckily);

– джерело інформації (we listen to that you said, I read it);

– маркери пом'якшення (If you don't mind; if you don't deny);

● **паралельні маркери** (parallel markers) – додають основні повідомлення;

– вокативи (*Sam*, let's go outside; *Mom*, where is my shirt?);

– маркери незадоволення;

– маркери солідарності (my cute dog, to be honest);

● **дискурсивні маркери** (discourse markers) – вказують на зв'язок базового повідомлення з контекстом;

– маркери зміни топіка (besides, apropos),

– маркери контрасту (however, anyway, yet, though),

– маркери для виявлення деталей (in other words, specially, strictly speaking);

– маркери висновку (so, hence, therefore) [51: 386].

Основна функція прагматичних маркерів в тому, щоб відзначати типи повідомлень (пряме або імпліцитне) (Левицький 2004, с. 386–387).

Як стверджує Л. Брінтон (1996, с. 35), дискурсивні маркери є найпоширенішою назвою, запропонованою для, здавалося б, «порожніх виразів, які зустрічаються в усному дискурсі», однак вона пропонує термін «прагматичні маркери», оскільки прагматичні «краще охоплюють спектр функцій, які виконують ці елементи». Вона представляє перелік функцій, які вона групує у дві основні категорії.

По-перше, текстова функція, яка пов'язана з тим, як мовець структурує значення як текст, створюючи зв'язні уривки дискурсу, використовуючи мову у спосіб, який відповідає контексту. І по-друге, міжособистісна функція, яка

стосується характеру соціального обміну, тобто ролі мовця та ролі, призначеної слухачеві.

За допомогою поданої нижче таблиці можна проаналізувати функціональні особливості дискурсивних маркерів за класифікацією, яку подає Л. Брінтон (1996, с. 35-40).

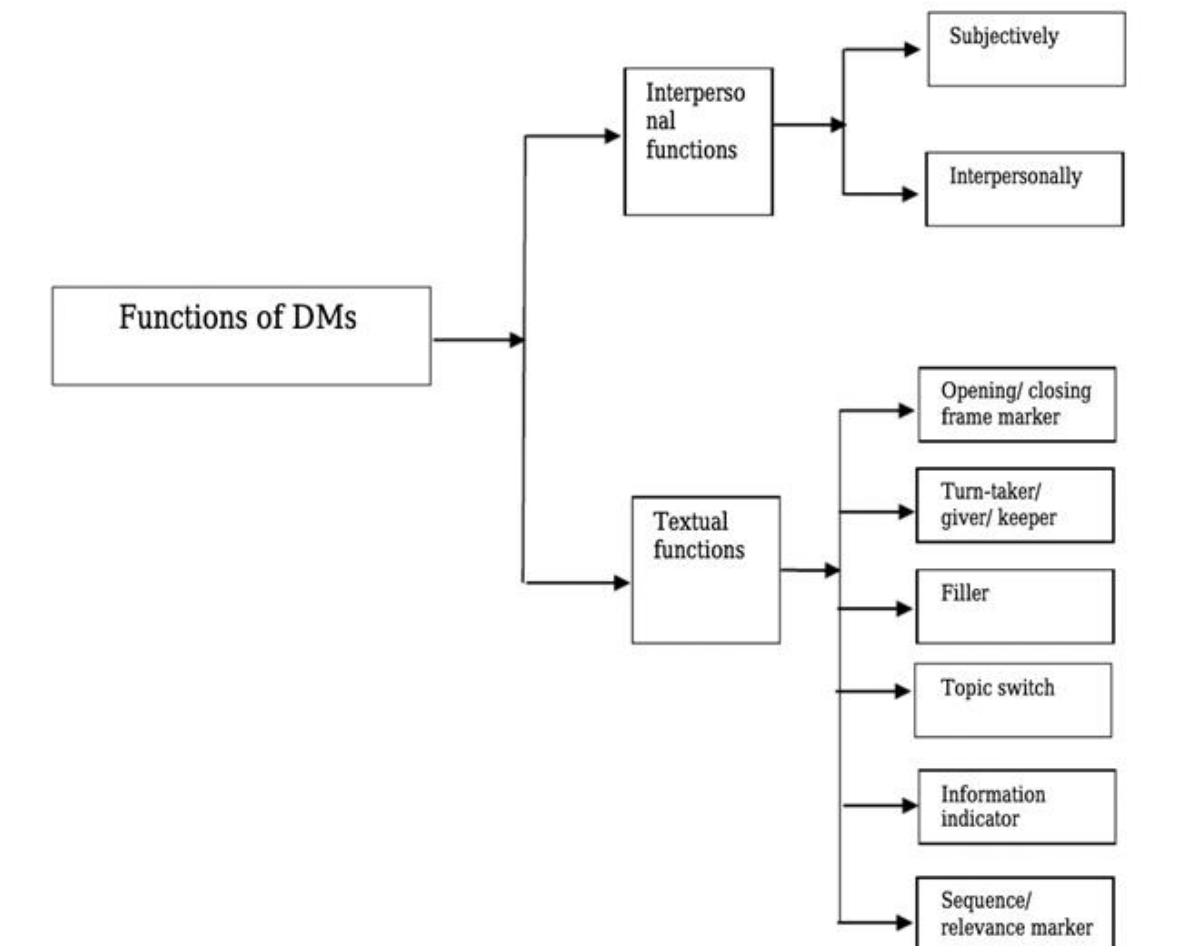

Figure 1. Brinton's classification of DMs functions

Л. Брінтон пропонує широку кількість характеристик, типових для прагматичних маркерів. Деякі з них такі:

- a. Дискурсивні маркери є переважно ознакою усного, а не письмового дискурсу.
- b. Вони зазвичай з'являються в усному дискурсі.
- c. Це короткі й фонологічно скорочені елементи.

- d. Вони можуть виникнути в реченні спочатку, медіально, а також остаточно.
- e. Вважається, що вони мають незначне або взагалі не мають приєднаних значення, або принаймні їх важко визначити лексично.
- f. Оскільки дискурсивні маркери можуть виникати поза синтаксичною структурою, вони не мають чіткої граматичної функції.
- g. Вони є більш факультативними, ніж обов'язковими ознаками дискурсу. (Fraser, 1988, с. 22, Brinton, 1996, с. 34).
- h. Вони є багатофункціональними.

Textual functions	To initiate discourse, including claiming the attention of the hearer	Opening frame marker
	To close discourse	Closing frame marker
	To aid the speaker in acquiring or relinquishing the floor.	Turn takers (Turn givers)
	To serve as a filler or delaying tactic used to sustain discourse or hold the floor	Fillers Turn keepers
	To indicate a new topic or a partial shift in topic	Topic switchers
	To denote either new or old information	Information indicators
	To mark sequential dependence	Sequence/relevance markers
	To repair one's own or others' discourse.	Repair markers
Interpersonal functions	Subjectively, to express a response or a reaction to the preceding discourse including also back-channel signals of understanding and continued attention while another speaker is having his/her turn.	Response/reaction markers Back-channel signals
	Interpersonally, to effect cooperation or sharing, including confirming shared assumptions, checking or expressing understanding, requesting confirmation, expressing difference or saving face (politeness).	Confirmation-seekers Face-savers

Figure 2. Pragmatic functions of discourse markers adapted from Brinton, 1996, pp. 35-40.

Отже, англомовні дискурсивні слова визначаються як маркерами дискурсу, створеними мовцем. Вони мають різноманітні функції та ролі під час висловлювань у спілкуванні.

Висновки до розділу 1

Дослідження поняття англомовних службових слів та дискурсу загалом у сучасній лінгвістиці, розкриття основних ознак дискурсивних маркерів, визначення класифікації їх видів та функцій в англомовному дискурсі дає змогу зробити такі висновки.

Мовне спілкування вважається одним із найважливіших видів людської діяльності. За допомогою мови як функціонуючої системи здійснюється комунікативна діяльність у різних сферах соціального і культурного життя.

Дискурс стає найвагомим різновидом міжособистісного спілкування, внаслідок цього зростає зацікавленість до слів, які формують його структуру, а саме до дискурсивних маркерів.

Службові слова мають неабиякий вплив на узгодженість та послідовність в центрі дискурсу та допомагають інтерпретувати висловлення належним чином; такі слова мають значення дискурсивних маркерів.

Основною функцією цих маркерів є забезпечення зв'язності тексту, а особливою рисою їх – віддзеркалення процесу взаємодії мовця і слухача, інтерпретації та сприйняття конкретної інформації.

Провідними властивостями та критеріями дискурсивних слів, які тісно пов'язані між собою та зазвичай переплітаються, є: незмінюваність, поліфункціональність, мультикатегорійність, факультативність та релятивізованість. Завдяки дискурсивним маркерам вдається легше сприймати, розуміти та запам'ятовувати текст.

Під час перекладу службових одиниць можна зіткнутися з цілою низкою викликів, адже ці багатofункціональні маркери характеризуються полісемією.

Тож саме важливість чіткого розуміння функцій та значень службових слів в англомовному дискурсі є основною складовою правильного перекладу.

Таким чином, функціональний потенціал дискурсивних маркерів характеризується закономірністю, завдяки якому можемо помітити значну різноманітність реалізації функцій англомовних службових слів. Функції дискурсивних маркерів полягають у відображенні прагматичної свідомості мовлення комунікантів у процесі використання мови, а також для виявлення їх суб'єктивної волі, ставлення, емоцій і прагнення до ефективної комунікації.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВІДТВОРЕННЯ ЗНАЧЕННЯ ДИСКУРСИВНИХ ОДИНИЦЬ У СВІТЛІ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ

Сучасне мовознавство розуміється існуванням різноманітних підходів до вивчення усіх аспектів людської мови як когнітивної здатності, що виражається у специфіці досліджень, спрямованих на виявлення особливостей функціонування мовних засобів.

Лінгвістична теорія розглядає дискурсивні маркери як слова чи словосполучення, які мають на меті зосередити увагу адресата до певного типу зв'язку в повідомленні з актуалізованим контекстом висловлювання.

Дискурсивні маркери, попри їх переважну неповнозначність, є когнітивними регуляторами в дискурсі, що надають коректність тлумачення повнозначних, семантично навантажених елементів висловлювання реципієнтом, а також закріплюють коректні логічні зв'язки між повнозначними елементами.

Завдяки дискурсивним словам адресант не лише створює взаємозв'язок з минулим контекстом, але й виділяє характер відношень між відрізками дискурсу. У цьому реалізується прагматична функція дискурсивних маркерів, коли зображується ставлення адресанта до повідомленої інформації і процес взаємодії комунікантів.

Проте, оскільки семантичне значення деяких дискурсивних маркерів є досить «розмитим», їх відтворення українською мовою ставить складне завдання перед перекладачем.

2.1 Комунікативно-когнітивна лінгвістика як механізм визначення дискурсивних маркерів

Дискурс як комунікативний процес в спілкуванні, де поєднується вербальне і невербальне, є основним принципом лінгвістичних досліджень у межах

когнітивно-дискурсивної парадигми. Такий погляд дозволяє об'єднати мовну систему із мовленнєвою діяльністю, системою знань про світ та їх відображенням у мові (Левицький 2004).

Когнітивний підхід, представлений, насамперед, у вигляді когнітивної лінгвістики, зосереджуючи свою увагу на пізнавальні процеси, а також пов'язані із ними механізми отримання, обробки та зберігання інформації, де мова виступає певною складовою під час формування у свідомості людини пізнавальної активності і, як наслідок, засобом для комунікативної діяльності мовної особистості.

Цей напрямок спирався на теоретичних засадах когнітивної науки і на думку Міллера бере свій початок в середині ХХ століття в США [24: 367].

Когнітивна лінгвістика охоплює неабиякі вміння багатьох наукових галузей, а саме можна виокремити лінгвістику, психологію, штучний інтелект, філософію тощо.

Варто зауважити, що завдяки когнітивній лінгвістиці досліджуються механізми засвоєння мови людини, принципи організації цих механізмів, а також сприйняття дискурсу з його екстралінгвістичними й паралінгвістичними характеристиками.

Не викликає сумнівів думка про те, що багато українських мовознавців таких, як О.П. Воробйова, А.Е. Левицький, С.А. Жаботинська, О.О. Селіванова тощо, вдосконалюють когнітивно-дискурсивну течію досліджень.

Здебільшого їх визначальна мета полягає у вивченні особливостей кодування інформації в свідомості за допомогою мовних кодів (вербальних та невербальних); відтворенні розумового лексикону представників конкретної мови; аналізі механізмів співвідношення мислення та граматичної системи мови; дослідженні властивостей категоризації та концептуалізації фрагментів дійсності.

Головним завданням когнітивної лінгвістики, яка виокремлює мову як загальний когнітивний механізм, є вивчення системи і встановлення основних її

принципів, усвідомлення правильного вигляду ментальної репрезентації мовного знання та його когнітивної дійсності.

Згідно з когнітивно-комунікативним розумінням дискурсу, його слід розглядати як інформативну подію, яка є об'єктом тексту на основі таких факторів:

- мовна особистість (різноманітність психологічних, ментальних, соціокультурних та інших ознак),
- зосередження мовця на конкретного адресата і ступінь його досвіду,
- екстралінгвальний чинник – соціокультурний контекст, у якому відбувається спілкування (Бацевич 2003).

Результати досліджень у галузі когнітивної лінгвістики дають ключ до розкриття механізмів людської когніції загалом, зокрема способів категоризації та концептуалізації [38: 531].

Концептуальна картина світу характеризується як сигнальний процес, що складається з певного досвіду, уявлень та є результатом пізнання людиною навколишнього світу, інтерпретації, виокремлення в свідомості його характерних рис у вигляді певної сукупності понять.

Зі свого боку, мовна картина світу здійснюється в процесі номінації, а її першочерговим елементом є слово.

Поняття концептуальної і мовної картини світу міцно увійшли в термінологічний апарат мовознавчих розвідок з когнітивної лінгвістики й лінгвокультурології.

Важливо зауважити, що відзеркаленням мови є ймовірно сама структура свідомості, скоріш ніж структура світу. Структура мови, як визначають дослідники, «з усіма властивостями особистої моделі окремих мов загалом має тільки непряме відношення до структури світу: вона ближче стоїть до структури свідомості, ніж світу, і причинами цього є її принципові риси, її комунікативне призначення – слугувати передаванням значень від мовця до слухачів» (Томенюк, 2015).

У когнітивній лінгвістиці заведено говорити про поняття концепту як спосіб кодування інформації [11: 14]. Тож відповідно до особливостей когнітивної лінгвістики, знання представлено саме у формі концептів, що розуміються як дискретні одиниці колективної свідомості, які представляють предмети реального світу та зберігаються в пам'яті носіїв мови у вигляді вербального субстрату [12: 29].

Існує декілька лінгвістичних теорій, створених на основі когнітивно-семантичних досліджень.

Одна із таких теорій називається концепцією ментальних просторів, яку започаткував французький мовознавець Ж. Фоконьє та ввів її в теоретичний лінгвістичний доробок приблизно в 1980-ті роки. Учений цілком впевнений, що протягом спілкування однієї особи з іншою мозок людини самостійно створює ментальні простори, які потім відображаються, ніби спеціальними зберігачами інформації, основною метою яких є удосконалення отриманої інформації. [21: 83]

Наступною лінгвістичною теорією є концептуальна інтеграція. Знову ж таки, завдяки Ж. Фоконьє, який разом з американським науковцем М. Тернером продовжує досліджувати теорію стосовно ментальних просторів.

На думку дослідників, людина протягом усього свого життя використовує лише одну когнітивну операцію – концептуальну інтеграцію. (Кочерган 2006, с. 73).

Тобто когнітивна лінгвістика відіграє важливу роль в обґрунтуванні ментальної діяльності людини через її мову і як саме вона зображує світ навколо себе.

2.2 Проблеми відтворення перекладу службових частин мови в діалогічному дискурсі

Труднощі відтворення діалогічного мовлення у перекладі пов'язані разом із значенням самого діалогу. Діалог є чітким зображенням мови в її конкретних засобах як форма мовленнєвого спілкування, галузь виявлення мовленнєвої діяльності людини. (Онопрієнко 2013, с. 97).

Переклад діалогічного мовлення вимагає досягнення функціонально комунікативної еквівалентності.

До характерних комунікативних властивостей діалогу як мовленнєвого акту відносяться насамперед:

- присутність мовця й адресата;
- наявність комунікативних ролей;
- складність лінійного розгортання, можливість взаємного накладання ходів;
- переважання спонтанного мовлення;
- імпліцитність мовного вираження;
- здебільшого усний спосіб здійснення;
- неабияке значення міміки, жестів та інших невербальних засобів;
- ситуативна прив'язаність.

Незважаючи на спонтанний характер діалогічного дискурсу, він все ж таки є чітко спрямованою діяльністю, яка складається із щонайменше двох взаємозалежних частин – мовленнєвий акт і його перлокутивний ефект. Мовець цілком зосереджується на своїй оцінці під час вибору прагматичних засобів для досягнення успішних результатів.

Таким чином, можна вважати, що діалог демонструє складне комунікативне явище, специфічну модель спілкування кількох співрозмовників.

Якщо брати до уваги згадані вище службові слова, *actually, in fact, anyway*, можна стверджувати, що відтворення їх перекладу в діалогічному дискурсі досить проблематично визначити, а також надати оцінку. Адже адекватності перекладу активно сприяє саме правильне розуміння й відтворення функцій дискурсивних маркерів. В процесі перекладу маркерів в діалогічному дискурсі

перекладач повинен взяти до уваги їхні семантичні, структурні та функціональні властивості, щоб правильно відтворити зміст мовлення.

Тож завдяки аналізу особливостей відтворення дискурсивних маркерів можна виділити такі перекладацькі прийоми:

- переклад словниковим відповідником,
- варіантним відповідником,
- функціональним відповідником,
- лексико-граматичні трансформації.

Розглянемо детальніше виявлені способи перекладу дискурсивних маркерів.

Переклад за допомогою словника:

(1) This is the story of how I died. Don't worry, this is actually a very fun story. And the truth is, it isn't even mine. This is the story of a girl named Rapunzel.

У наведеному фрагменті розглядається дискурсивний маркер *actually*, який англійсько-український словник перекладає як ‘насправді’. Тут використовується відповідник, який є правильним, адже ця лексема є чітко визначеним перекладним еквівалентом у цільовій мові.

Також варто виокремити досить поширений спосіб перекладу як *лексико-граматичні трансформації*.

Наприклад, *прийом цілісного перетворення* можна визначити як перетворення окремого слова, а деколи і цілого речення. Зазначений нижче приклад чітко демонструє такий спосіб перекладу.

(2) Then I think Glenn said it pretty well. They're just outworking us. And the reason I have to think that is because I refuse to believe that the Russians are smarter than us, or because they have more technology. Or that they care more. But I don't know? Is that possible? Is it possible that it actually means more to them?

Переклад на українську: «... Або що вони турбуються про це більше. Хоча, я не знаю? Чи, чесно кажучи, можливо, що це означає більше для них?»

Можемо простежити, що перетворення відбувається не за конкретними елементами, а цілісно.

Наступним видом лексико-граматичної трансформації є *компенсація*, мета якої полягає в застосуванні даного способу перекладу тоді, коли певні смислові елементи й стилістичні характерні риси неможливо відтворити цілісно.

Для того, щоб значення не втратилось повністю, в тексті перекладу використовуються елементи антонімічного перекладу, наприклад:

(3) *You see that car? The one with the pretty yellow shoe on it?*

That's mine.

There's no parking near hospitals. That's what happens when you're always in a rush.

Thanks anyway. Uh, very much.

Uh... Uh, maybe next quarter.

It's possible.

Не можу не бути дуже вдячним за це.

Таким чином за допомогою вказаних прикладів можна стверджувати, що дискурсивні маркери є переважно неповнозначними мовними одиницями, що втрачають вихідне семантичне й граматичне наповнення під час вживання у ролі дискурсивних маркерів, тобто піддаються явищам десемантизації та деграматизації.

Транспозиції службових частин мови не є поширеними при перекладі. Вони здебільшого перекладаються прислівниками, які, як і інші частини мови, транспонуються. Вони переходять зазвичай у частки, дієприслівникові звороти, дієслова, а також у вставні слова. Саме через їх поліфункціональність полягає основна проблема відтворення їх перекладу під час діалогічного дискурсу.

Тож питання транспозиції прислівників при перекладі на українську мову є дуже актуальним і перспективним для лінгвістичного дослідження.

2.3 Втілення багатозначності службових слів *actually, in fact, anyway* під час перекладу на українську мову

Переклад дискурсивних маркерів розглядається як основна можливість, схильна в майбутньому до покращення та доповнення наявних концепцій перекладацької еквівалентності сьогодення.

Зазвичай слова *actually, anyway, in fact* визначаються як прислівники, проте, на думку сучасних лінгвістів, вони не відповідають особливостям їх граматичного класу саме в контексті дискурсу.

За визначенням В. Каушанської, прислівник розуміється як частина мови, яка виражає обставини, що пов'язані з дією чи станом, або яка вказує на певні характерні риси дії чи якості [3: 245]. Загалом виділяють чотири типи прислівників за способом творення:

- *прості* (simple): *here, now, late*;
- *похідні* (derivative): *slowly, likewise, actually*;
- *складні* (compound): *somewhere, anyway*;
- *складені* (composite): *at once, in fact*; [6]

Грамматичне явище прислівника викликає особливий інтерес не тільки серед іноземних мовознавців, а й також українських лінгвістів, які досліджують поняття прислівника та його роль, наприклад, Н. Мединська, В. Бойко, Я. Давиденко, О. Глотова тощо.

Розглядаючи твердження Л. Волкової (2010), прислівники не посилаються ні на що в об'єктивній реальності, а також не виконують синтаксичної функції в реченні, оскільки не можна навіть поставити до них запитання [7: 79].

Л. Волкова розглядає такі слова, як *actually, in fact, anyway*, як суто службові слова.

Як зазначалося раніше, Л. Волкова (2012) класифікує *actually, in fact, anyway* як протиставні частки, які можуть змінювати значення речень у тексті чи мовленні, а саме коли вони використовуються в дискурсі.

Під час перекладу дискурсивних слів можна зіткнутися з цілою низкою викликів через багатофункціональність цих одиниць.

Наприклад, дискурсивний маркер *actually* може мати прагматичне значення – презентація неочікуваної для мовця інформації:

(4) *Liz Gilbert : Your name is Luca Spaghetti?*

Luca Spaghetti: Yes, that's what our family is called. We invented it. I'm serious. Listen to me. You want to know your problem? Americans! You work too hard. You get burned out. Then you come home and spend the whole weekend... in your pajamas in front of the TV.

Liz Gilbert: That's not far off, actually (EPL: URL).

Переклад на українську: «До речі, боюсь, що це не за горами».

У даному випадку дискурсивний маркер *actually* використовується, щоб підкреслити контраст неочікуваної ситуації, яка може бути втілена в реальність.

Наступним прикладом може слугувати наведений нижче фрагмент з роману “The Queen's Gambit”:

(5) *I'm told, Elizabeth, that you turned 13 just last month.*

Actually, I'm fift—... Yes, that's right, I'm 13.

Such a wonderful age (TQG: URL).

У вищенаведеному прикладі спостерігаємо, що дискурсивний маркер набуває значення протиставлення (або уточнення) інформації, яка вже існує. Переклад на українську: «Взагалі-то, мені 15...».

До того ж ще одну функцію дискурсивного маркера *actually* можна охарактеризувати за допомогою фрагменту з мультфільму “The Boss baby”:

(6) *Ted: Take it from me, you have to be aggressive if you want to get ahead. Climb that corporate ladder until you're the last baby standing at the top.*

Baby Tina: Actually, I prioritize a good work life balance and a positive environment where my ideas are valued.

Ted laughs a DEEP, HEARTY LAUGH. Then...

Ted: Oh, you're serious?

Baby Tuina: You're funny, Uncle Ted! (then) I wonder why they didn't mention that in your file? (TBB: URL)

«Насправді я надаю перевагу гарному балансу між роботою та життям і позитивному середовищу, де цінують мої ідеї».

Переклавши дискурсивний маркер *actually* можемо помітити, що в даній ситуації діалогічного дискурсу він вживається для підтвердження достовірної інформації, висловлення конкретної думки щодо реальності.

In fact може використовуватися для представлення нової інформації, а також для введення незначних суперечностей або виправлень під час розмови.

Першу функцію дискурсивного маркера *in fact* можна проілюструвати даним прикладом, фрагментом з фільму “The theory of everything”:

(7) He draws a smaller circle, inside the first.

Roger Penrose: Smaller, smaller... An even smaller circle.

The star, in fact, gets denser as atoms, even subatomic particles, get literally crushed, smashed into smaller and smaller space. And at its end point what are we left with?

He draws a point.

Roger Penrose: A point. A spacetime singularity... (TTE: URL)

Переклад на українську: «По суті, зірка стає щільнішою, оскільки атоми, навіть субатомні частинки, буквально розчавлюються, розбиваються у все менший і менший простір».

У даному випадку дискурсивний маркер *in fact* розглядається для уточнення сказаного раніше. Тобто цей маркер є спочатку сигналом введення нової інформації в дискурс, який не лише вводить цю інформацію, а й показує, як вона співвідноситься з тим, що вже відомо комунікантам.

Фрагмент з американського драматичного фільму “Hidden figures” свідчить про ще одну функцію дискурсивного маркера *in fact*, а саме повідомляє про уточнення вже вказаної інформації для уникнення якихось суперечностей.

(8) Katherine: Something wrong, Mr. Harrison?

Al Harrison: No. There's nothing wrong. In fact our IBM is churning out numbers in fractions of the time any human can. Present company included.

Katherine: That's good then.

Al Harrison: Maybe. The thing is, the Cape is now insisting on doing all the backups down there. On site. (HF: URL)

Можна простежити аналіз характерної функції завдяки перекладу: Кетрін: Щось не так, містере Харрісон?

Ел Харрісон: Ні, нічого поганого. Слід відмітити, що наша система ІВМ видає цифри за частки часу, ніж будь-яка людина. Нинішню компанію взято до увагу.

Кетрін: Тоді це добре.

Аль Гаррісон: Можливо. Річ у тім, що Кейп зараз наполягає на тому, щоб зробити всі резервні копії там. На сайті.

Доречно розглянути також ще один дискурсивний маркер, *anyway*, який є досить широко вживаним у сучасній англійській мові.

Даний приклад з фільму “Gifted” продемонструє одну з функцій маркера anyway в дискурсі:

(9) Who can tell me what two plus two is? Who's got it?

Four.

Excellent, Donna.

It is. Two plus two is indeed four.

Okay, who wants to try three plus three?

Three plus three? Really?

I beg your pardon?

What kind of school is this anyway?

It's the kind of school where students don't speak without permission.

Alright, but everyone knows it's six.

Nobody in this classroom speaks... unless they're called upon. Okay? Is everybody clear on that?

Yes, ma'am. (G: URL)

Переклад на українську: Гаразд, хто хоче спробувати три плюс три?

Три плюс три? справді?

Перепрошую?

Що це взагалі за школа?

Це та школа, де учні не говорять без дозволу...

У даному випадку дискурсивний маркер *anyway* характеризується виділенням недоречного зауваження.

Наступну функцію дискурсивного маркера *anyway* демонструє фрагмент з американського анімаційного мультфільму, створений студією Sony Pictures Animation “Hotel Transylvania 2”:

(10) Frankenstein: Awww...that's nice...always thinking of his daughter.

Murray: And the Hawaiian theme. What a dad!

Mavis doesn't quite get the big gesture but smiles anyway.

Dracula: Oh, I don't know, that trip was a happy memory for Mavy. Who's ready for more Spam? Frank? (HT: URL)

Переклад на українську:

Мюррей: І гавайська тематика. Який тато! Мевіс не дуже сприйняла великий жест, але все одно посміхнулася.

Дискурсивний маркер *anyway* показує як мовець намагається зробити ніби відступ від теми, вводячи нову думку.

У таблиці, що надається нижче, демонструються варіативність значень деяких дискурсивних маркерів, в залежності від їх семантичного наповнення, позиції в діалогічному дискурсі, прагматичної ситуації тощо.

Детальний аналіз саме тих дискурсивних маркерів, що викликають велику кількість проблем під час перекладу на українську мову, а також засоби відтворення прагматичного контексту з такими дискурсивними маркерами буде надано у наступному Розділі (Volkova 2012, p. 128).

ДИСКУРСИВ НИЙ МАРКЕР	ПОЗИЦІЯ В РЕЧЕННІ	ДИСКУРСИ ВНА ФУНКЦІЯ	ПЕРЕКЛАД НА УКРАЇНСЬКУ
<i>at last</i>	будь-яка	реалізація значення довгоочікуваної зміни	<i>нарешиті; урешиті; зрештою</i>
<i>finally</i>	будь-яка	акцент на останній дії у списку інших дій	<i>під кінець; наприкінці; остаточно; наостанку</i>
<i>anyway</i>	на початку речення	зміна або закриття теми спілкування	<i>так чи інакше; до речі; гарзд у</i>
	фінальна	реалізація допустового протиставлення	<i>принаймні; все одно у будь-якому випадку</i>
<i>after all</i>	на початку речення	переконання	<i>урешиті реиш; адже однак</i>
	фінальна	надання протиставлення	<i>все-таки; все ж; однак</i>

Figure 3. Українські еквіваленти дискурсивних маркерів

Висновки до розділу 2

Проведене дослідження дискурсивних маркерів в світлі когнітивно-прагматичному підходу і загальної теорії дискурсу дозволило довести, що, незважаючи на відсутність у дискурсивних маркерів конкретного номінативного значення і, як наслідок, предметного концептуального наповнення, ці мовні одиниці є носіями абстрактних концептуальних ознак і виступають в якості мовних засобів, відкривають доступ до концептуального знання.

Дискурсивні маркери виступають певними сигналами зміни розумового стану комунікантів протягом дискурсивної взаємодії.

Лінгвістичний аналіз мовних одиниць *actually*, *in fact*, *anyway* дав змогу виокремити особливості цих службових слів в конкретних випадках їх функціонування в сучасному англомовному дискурсі.

Завдяки аналізу фрагментів англомовних фільмів ми дослідили джерела та проілюстрували визначені функції дискурсивних маркерів. Тож згідно цього *actually* може використовуватися для того, щоб заперечити думку інших учасників спілкування або функціонувати як введення неочікуваної інформації в дискурс. *In fact* сигналізує появу нової інформації, а також презентацію незначних суперечностей протягом розмови. *Anyway* в свою чергу характеризується як сигнал введення нової теми, а також виділення недоречного зауваження.

Дискурсивні маркери безпосередньо споріднені з дискурсом, паралельні лінгвістичні поняття. Чітке розуміння функцій дискурсивних маркерів може значно удосконалити наші здібності сприймати інформацію та розуміти підтекст мовленнєвої взаємодії, а також полегшити процес інтерпретації перекладу діалогічного дискурсу.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ ДИСКУРСИВНИХ МАРКЕРІВ ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

3.1 Варіанти перекладу службового слова *actually*

У фокусі уваги дослідників залишається дискурсивний маркер *actually*, який досить часто вживається носіями англійської мови у діалогічному дискурсі. Специфіка його перекладу на українську мову полягає в чіткому розумінні механізмів функціонування цього «розмитого» маркера, без якого діалогічний дискурс втрачає свою органічність.

Дискурсивний маркер *actually* має широкий прагматичний потенціал. Розглянемо ситуацію, в якій дискурсивний маркер *actually* спонукає співрозмовника з'ясувати попередньо висловлену інформацію.

Наприклад, у фільмі “Now you see me” герої обговорюють ворожого фокусника:

(11) Agent Fuller: Who the hell are you?

Alma Vargas: Thaddeus Bradley. Probably the most hated magician on the planet.

Thaddeus: My reputation precedes me. Still, "Hate" might be too strong a word.

*Alma Vargas: **Actually**, considering how many sneaky, vindictive weirdos do hate you, I'm amazed you're still alive.*

Dylan: Am I missing something here? You know this guy? (NYSM: URL)

Переклад на українську:

Агент Фуллер: Хто ти в біса?

Альма Варгас: Тадеус Бредлі. Мабуть, найбільш ненависний фокусник на планеті.

Тадей: Моя репутація переді мною. Проте «ненависть» може бути надто сильним словом.

Альма Варгас: Взагалі, враховуючи, скільки підступних, мстивих диваків ненавидять вас, я вражена, що ви досі живі.

Тут *actually* використовується для уточнення, що Тадеуса, який є уособленням ненависті, не сприймає суспільство.

Проілюструємо наступний приклад, в якому дискурсивний маркер *actually* демонструє бажання комуніканта переконати адресата в важливості певної інформації та деталей. Прикладом є фрагмент з фільму “The Pursuit of Happiness”:

(12) Linda: (meaning where’s he been) What were you doing?

*Chris: I had to, I had to manage all this stuff. I had an interview at Dean Witter. I had to get there. For an intern program. **Actually**, it's not an internship. It's a competitive program. I got it. (TPH: URL)*

Переклад на українську:

Лінда: (маючи на увазі, де він був) Що ти робив?

Кріс: Мені довелося, мені довелося керувати всім цим. У мене була співбесіда у Dean Witter. Мені треба було туди потрапити. Для програми стажування. Власне, це не стажування. Це конкурсна програма. Як я зрозумів.

Тут *actually* підкреслює, що це не просто стажування, а конкурсна програма.

Наступною визначною функцією дискурсивного маркера *actually* є вираження спонтанної ситуації, яка використовується для підкреслення неочікуваності подій.

Ось приклад з фільму “Forrest Gump”:

У цьому фільмі, головний герой, Форрест, розповідає свою історію життя і свої неймовірні пригоди. У одній з сцен, коли він розповідає про своє членство у команді американської футбольної ліги, Форрест каже: (13) “**Actually**, I was a kick returner for the University of Alabama.” (FG: URL) (Насправді, я був гравцем на відбиванні для Університету Алабами).

Таким чином, у цьому вислові *actually* функціонує як вираження несподіваності та непередбачуваності того, що Форрест був частиною

футбольної команди. Це може слугувати для створення захоплюючої атмосфери та зацікавлення глядачів фільму.

Ще одним прикладом вираження подиву завдяки дискурсивному маркеру *actually* є нижче наведений фрагмент із фільму “The Curious Case of Benjamin Button”:

(14) Benjamin Button: And I actually was going to be paid for something I would have done for free. (TCCBB: URL)

Capt. Mike: I'll put you on the books... pay you next time around...

Benjamin Button: His name was Captain Mike Clark... He'd been on boats since he was seven...

Переклад на українську:

Бенджамін Баттон: І мені на ділі збиралися заплатити за те, що я зробив би безкоштовно.

Капітан Майк: Я запишу вас... заплачу наступного разу...

Бенджамін Баттон: Його звали капітан Майк Кларк... Він був на човні з семи років...

У контексті вислову “and i *actually* was going to be paid for something i would have done for free” він вказує на те, що головний герой був здивований тим, що йому власне платили за роботу, яку він би зробив і безкоштовно. У цьому випадку, *actually* дає комунікативній ситуації емоційне забарвлення і відображає зміну в переконаннях або очікуваннях мовця.

Інша функція дискурсивного маркера *actually* яскраво простежується в наступному прикладі з фільму “The Best of enemies”:

(15) Ann: Face it? We've been living it. Police shooting black students just for sitting out front of their dormitory. Us burning down the Housing Authority and so many stores the mayor called in the National Guard. We've had more folks die than you've had birthdays and you think you can come down here from the North, and make Durham give a damn about any laws but our own?

Bill: Actually, I'm from North Carolina, too.

Ann: Where?

Bill: Hartford County. (TBE: URL)

Переклад на українську:

Енн: Визнаєш це? Ми жили цим. Поліція розстрілює чорношкірих студентів лише за те, що вони сиділи перед їхнім гуртожитком. Спаливши ЖЕК і стільки магазинів мер викликав Нацгвардію. У нас померло більше людей, ніж у вас на днях народження, і ви думаєте, що можете приїхати сюди з півночі та змусити Дарем наплювати на будь-які закони, окрім наших?

Білл: Грубо кажучи, я теж із Північної Кароліни.

Енн: Звідки?

Білл: Округ Гартфорд.

У контексті вказує на те, що Білл хоче висунути аргумент, що він також є із Північної Кароліни. Роль маркера *actually* полягає в тому, що Білл вводить новий факт, який може змінити уявлення про себе у співрозмовника. Він намагається показати, що він не є повністю незрозумілим для ситуації, оскільки він також має певні знання й досвід з Південною Кароліною.

Дискурсивний маркер *actually* може також бути маркером приховування правди або зміни стану речей.

Наприклад, продемонструємо фрагмент з фільму “Seven Pounds”, де спочатку співрозмовник відмовляється від розмови, але потім використовує дискурсивний маркер *actually* для виправдання своєї відмови, заявляючи, що має погуляти з собакою:

(16) – Hey, can we talk? Do you have a moment?

*– No. **Actually**, I have to take Duke for a walk.*

– No problem. I'll go with you, if you don't mind. (SP: URL)

Переклад на українську:

– Ми можемо поговорити? У тебе є хвилинка?

– Ні. А взагалі, я повинна взяти Дюка на прогулянку.

– Без проблем. Я піду з тобою, якщо ти не проти.

Роль маркера *actually* в даному випадку полягає в тому, щоб зняти напруження або можливе конфліктну ситуацію, яка може виникнути відмовою.

Далі варто розглянути *actually* як маркера наголошення на реальності або правдивості певної ідеї або думки. Наприклад, як-от у фрагменті з фільму “Changeling”:

(17) Christine: Ten minute break?

Mr. Harris: Of course. You know...one of these days you might consider *actually* taking one of these ten minute breaks. Might be good for you

Christine: We'll see. Thanks, Ben. (C: URL)

Переклад на українську:

Христина: Десять хвилин перерви?

Містер Харріс: Звичайно. Знаєш... одного дня ти могла б подумати про те, щоб насправжки зробити одну з перерв на 10 хвилин. Це може бути добре для тебе.

Христина: Ну побачимо. Дякую, Бен.

У деяких випадках *actually* використовується як маркер зміни теми. Він відіграє роль сигналу, який інформує слухача про зміни, що перетворюють дискурс на зовсім інший.

Наприклад у фільмі “Devil wears Prada”:

(18) Christian: *Of course you do. You working tonight?*

Andy: *Actually, Miranda has a dinner. (DP: URL)*

Переклад на українську:

Крістіан: Звичайно. Ви працюєте сьогодні ввечері?

Енді: До речі, Міранда вечеряє.

Наступним прикладом вищезгаданої функції дискурсивного маркера *actually* може бути фрагмент з фільму “The house of cards”:

(19) Freddy: *Mornin' Frank. How are you?*

Francis: *Actually, would you mind setting up a table for me outside? (THC: URL)*

Переклад на українську:

Фредді: Доброго ранку, Френк. Як справи?

Френсіс: А не міг б ти накрити для мене стіл надворі?

Ще одна особливість функціонування даного дискурсивного маркера полягає в тому, що *actually* може виступати як індикатор пауз хезитації. У даному випадку вживання *actually* за своїми функціями збігається з вживанням *well, I think, maybe, perhaps*, повідомляючи про продовження висловлювання. Зрозумілий хід думки того, хто говорить, його роздуми та сумніви.

Для ілюстрації згаданої вище функції дискурсивного слова *actually* може слугувати приклад фрагменту з фільму “Sherlock Holmes”.

(20) *The opera singer: (Quiet and cool) A book is like a magic garden, carried in your pocket.*

John: quizzical.

The opera singer: Chinese proverb, Mr. Holmes.

*John: I'm not **actually** ... (Still delirious) I'm not Sherlock Holmes.*

The opera singer: (Smiles, she doesn't believe him) Forgive me if I do not take your word for it. Walks over to him - softly, slowly - yanks the wallet out of his pocket. (SH: URL)

Переклад на українську:

Оперна співачка: (Тихо і прохолодно) Книга схожа на чарівний сад, що зберігається у вашій кишені.

Джон: дивно.

Оперний співак: китайське прислів'я, містер Холмс.

Джон: Насправді я не... (Досі марив) Я не Шерлок Холмс.

Оперна співачка: (Посміхається, вона йому не вірить) Вибачте, якщо я не вірю вам на слово. Підходить до нього — тихо, повільно — витягує гаманець із кишені.

Тут дискурсивний маркер слугує для організації мовлення мовця. Це дозволяє мовцю зібрати свої думки, знайти правильні слова або структурувати свої ідеї перед продовженням мовлення.

3.2 Проблемні аспекти перекладу дискурсивного маркера *in fact*

Дискурсивний маркер *in fact* є одним із розповсюджених маркерів, який використовується в мовленні для різних комунікативних цілей. Особливості цього маркера можна розглядати з різних аспектів, таких як семантика, прагматика та синтаксис.

Згідно з Волковою (2012), *in fact* і *actually* можуть бути взаємозамінними через схожість у їх функціонуванні в діалогічному дискурсі. Однак їх не можна вважати як повністю синонімічні, навіть якщо імпліцитні значення, які вони передають, як правило, тісно пов'язані в певних контекстах.

Обидва дискурсивні маркери *in fact* і *actually* здатні передати суперечність або виправлення попереднього твердження на рівні дискурсу. Наприклад:

(21) *Katherine: Something wrong, Mr. Harrison?*

*Al Harrison: No. There's nothing wrong. **In fact** our IBM is churning out numbers in fractions of the time any human can. Present company included.*

Katherine: That's good then. (HF: URL)

Переклад на українську:

Кетрін: Щось не так, містере Гаррісон?

Ел Гарріссон: Ні. Нічого поганого. Правду кажучи, наш механізм видає цифри набагато швидше, ніж будь-яка людина, включаючи самого себе.

Кетрін: Це ж добре.

Фрагмент з фільму “Hidden Figures” демонструє, що дискурсивний маркер *in fact* вказує на те, що попереднє висловлювання є не зовсім точним.

Таким чином, функціонування *in fact* в діалогічному дискурсі підкреслює вираження суперечливості, а також виокремлює позитивний аспект ситуації, яка щойно відбулась.

Дискурсивний маркер *in fact* також може характеризуватися як ефективно введення додаткової інформації, яка стосується теми комунікативної ситуації.

Прикладом може слугувати фрагмент з міні-серіалу “Chornobyl”:

(22) “*Legasov opens a document binder in front of him. Everyone in the room has the same one in front of them. As Legasov turns pages, so do they, en masse. The first page is a CROSS SECTION of the REACTOR*”. (CH: URL)

Legasov: Nuclear fuel doesn't turn cold simply because it's not on fire. In fact, the temperature will likely rise as a result of the blanket of sand we've dropped.

Переклад на українську:

«Легасов відкриває перед собою папку з документами. Перед усіма в кімнаті. Як Легасов гортає сторінки, так і вони, масово. Перша сторінка – це ПОПЕРЕЧНИЙ РОЗРІЗ РЕАКТОРА».

Легасов: Ядерне паливо не охолоджується просто тому, що воно не горить. У дійсності ж температура, ймовірно, підвищиться внаслідок піщаної ковдри, яку ми викинули.

У даному фрагменті *in fact* вказує на те, що наслідком розповсюдження піску на ядерне паливо буде збільшення температури, навіть якщо спочатку може здатися, що воно знизиться. Дискурсивний маркер допомагає розширити розуміння ситуації та показати, що наслідки можуть бути неочікуваними.

Іншим прикладом вищезгаданої функції є мультфільм “Soul”, у фрагменті якого також можна відслідкувати розширення попереднього висловлювання завдяки дискурсивному маркеру *in fact*:

(23) *Connie: Here, I quit! I think jazz is pointless!*

22: Oh yeah, jazz is definitely pointless.

Joe: Hey!

*Connie: **In fact**, all of school is a waste of time.*

22: Of course. Like my mentor George Orwell used to say: state sponsored education is like the rattling of a stick inside a swill bucket. (SL: URL)

Переклад на українську:

Коні: Все, я кидаю! Я думаю, що джаз безглуздо!

22: О так, джаз, безперечно, безглуздо.

Джо: Ей!

Коні: Практично вся школа – марнотратство часу.

22: Звичайно. Як мій наставник Джордж Оруелл казав: спонсорована державою освіта схожа на брязкіт палиці в помийному відрі.

Найбільш основною мабуть є функція підкреслення факту або доказу під час аргументації. Тобто маркер *in fact* використовується для виділення факту або точності висловлювання. Це сигналізує, що інформація, яка надається, є правдивою та підтверджується.

Приклад цього можемо віднайти у фільмі “The Bucket List”:

(24) – *Who invented the radio?*

– *That's a hard one.*

– *You mean boss, I finally got you?*

– *No... I don't know if they want the person, who they think invented the radio...*

Or the person who actually invented the radio.

– *Well, here it says...*

– *Marconi, right?*

– *Yea, it ain't it?*

– *He's the one they think invented the radio. **In fact**, he got the Nobel Prize for it in 1909. (TBL: URL)*

Переклад на українську:

– Хто винайшов радіо?

– Це важко.

– Ви маєте на увазі, босе, нарешті я вас зрозумів?

– Ні... Я не знаю, чи їм потрібна людина, яка, на їхню думку, винайшла радіо... Чи людина, яка насправді винайшла радіо.

– Ну, тут написано...

– Марконі, так?

– Так, чи не так?

– Вони вважають, що він винайшов радіо. Фактично, він отримав за це Нобелівську премію в 1909 році.

Розглянемо дискурсивний маркер *in fact* як підкреслення точки зору. Прикладом є фрагмент з фільму “Steve Jobs”:

(25) Steve: *I guess in layman’s terms you’d have to say we don’t have an OS.*

Joel: *(pause) An operating system.*

Steve: *Yeah.*

Joel: *What do you mean?*

Steve: *Well the OS is what runs the computer. **In fact** it sort of is the computer.*

(SJ: URL)

Переклад на українську:

Стів: З точки зору непрофесіонала, ви б сказали, що у нас немає ОС.

Джоел: (пауза) Операційної системи.

Стів: Так.

Джоел: Що ти маєш на увазі?

Стів: ОС – це те, що керує комп’ютером. Практично, це ніби комп’ютер.

Більше того проаналізуємо *in fact* як маркер підтвердження попереднього висловлювання. У фрагменті фільму “Harry Potter”, вона вказує на те, що згаданий хлопчик і особа, до якої звертаються, мають схожі риси.

Дискурсивний маркер *in fact* підкреслює цю схожість і вказує, що обидва з них можуть мати прихований потенціал чи здібності.

(26) Harry: *I’m sorry, sir. Forgive me. He killed my parents, you see...*

Harry stops, frowns. Slughorn turns, studies Harry. Nods.

Slughorn: *Of course. It’s only natural that you should want to know more. I’m afraid I must disappoint you, Harry. When I first met young Mr. Riddle, he was simply a quiet, albeit brilliant, boy committed to becoming a first-rate wizard. Not unlike the others I’ve known. **In fact**, not unlike... you. If the monster existed, it was buried deep within.* (HP: URL)

Переклад на українську:

Гаррі: Вибачте, сер. Пробачте мені. Він убив моїх батьків, розумієте...

Гаррі зупиняється, хмуриється. Слизоріг повертається, вивчає Гаррі. Киває.

Слизнорт: Звичайно. Цілком природно, що ти хочеш знати більше. Боюся, я повинен розчарувати тебе, Гаррі. Коли я вперше зустрів молодого містера Редла, він був просто тихим, хоча й блискучим хлопчиком, який прагнув стати першокласним чарівником. Не на відміну від інших, яких я знаю. Що цікаво, не на відміну від... тебе. Якщо монстр існував, він був похований глибоко всередині.

Завдяки попереднім прикладам можемо стверджувати, що *in fact* зазвичай використовується для підтвердження або підкреслення попереднього висловлювання, демонстрації різних фактів.

Однак, в різних контекстах можуть бути різні способи використання дискурсивного маркера *in fact*, а саме як в останньому прикладі можемо простежити, що *in fact* служить як маркер виявлення зацікавленості комунікативної ситуації, що є нетиповим для його функціонування.

3.3 Відтворення перекладу дискурсивного маркера *anyway*

Дискурсивний маркер *anyway*, який також виступає об'єктом лінгвістичного аналізу в нашому дослідженні, частіше за все розглядається як засіб розмови чи вираження для організації дискурсу, що дозволяє структурувати розмовну діяльність.

Як правило, у діалогічному дискурсі *anyway* виступає як маркер зміни теми, а саме ігнорування певного висловлення.

Крім того, одночасно може бути імпліцитно присутній натяк, що попередня інформація нам зовсім не важлива, як-от у нижчезазначеному фрагменті фільму "Breakfast at Tiffany's":

(27) *Holly Golightly:* You probably read about him. His name is Sally Tomato.

Paul Varjak: Sally Tomato?

Holly Golightly: Oh, don't look so shocked. They couldn't prove he was even part of the mafia, much less head of it. My dear, the only thing that they did was prove that he cheated at his income tax. Anyway, all I know is that he's a darling old man. He was never my lover or anything like that. In fact, I never

knew him until after he was in prison. But I adore him now. I mean. I've gone to see him every Thursday for seven months. (BT: URL)

Переклад на українську:

Холлі Голайтлі: Ти, мабуть, читав про нього. Його звали Саллі Томат.

Пол Варджак: Саллі Томат?

Холлі Голайтлі: О, не дивуйся. Вони не змогли довести, що він був навіть частиною мафії, а тим більше її головою. Мій любий, єдине, що вони зробили, це довели, що він обдурив податок на доходи. У будь-якому випадку, я знаю лише те, що він милий старий. Він ніколи не був моїм коханцем чи чимось подібним. Принаймні я ніколи знала його, поки він не був у в'язниці. Але зараз я його обожаю. Я маю на увазі. Я ходила до нього щочетверга протягом семи місяців.

У наведеному фрагменті, мова йде про певну особу, яка була обвинувачена у злочинах, завдяки дискурсивному маркеру *anyway* мовець ігнорує негативну інформацію і переходить до нової думки, яка є більш привабливою. Функція дискурсивного маркера *anyway* в цьому контексті полягає в тому, щоб, можливо, зміцнити свою точку зору.

У діалогічному дискурсі є випадки, коли *anyway* виступає як маркер протиріччя, тобто непогодження з точкою зору попереднього комуніканта.

Це можемо простежити у фільмі “Oppenheimer”:

(28) Serber: The Japanese told us of people who wore striped clothing upon whom the skin was burned in stripes...

Morrison: There were many who thought themselves lucky, who crawled out of the ruins of their homes only slightly injured. But they died anyway. They died days or

weeks later from the radium-like rays emitted in great numbers at the moment of the explosion. (O: URL)

Переклад на українську:

Сербер: Японці розповідали нам про людей, які носили смугастий одяг, на яких шкіра була спалена смугами...

Моррісон: Було багато тих, хто вважав, що їм пощастило, хто виповзав із руїн своїх будинків лише легко пораненими. Але вони все одно загинули. Вони померли через кілька днів або тижнів від радієвих променів, випущених у великій кількості в момент вибуху.

У цьому діалозі *anyway* вказує, що незважаючи на те, що деякі люди вважали свої поранення незначними і думали, що вони мають щастя, вони все одно померли. Цей маркер використовується для підкреслення непогодження реципієнта з попереднім фрагментом дискурсу, а саме між очікуваннями та реальністю, і вказує на незалежність результату від уявлень і сподівань.

До того ж можемо простежити функцію зацікавленості дискурсивного маркера *anyway* завдяки фрагменту з фільму “The boy in the Striped Pyjamas”:

(29) – *What do you want a tyre for, anyway?*

– *I want to make a swing.*

– *A swing? That does sound exciting. (TBSP: URL)*

Переклад на українську:

– А для чого тобі шина ммм...?

– Я хочу зробити гойдалку.

– Гойдалку? Звучить захоплююче.

Тут маркер *anyway* допомагає підкреслити емоційну реакцію героя та створити більш дружню атмосферу в розмові. Функція дискурсивного маркера полягає в тому, щоб допомогти виразити емоції та підкреслити важливість ідеї для героя.

Наступна прагматична функція висвітлює *anyway* як маркера переключення уваги чи зміни теми інтеракції.

Розглянемо вказану функцію у такому фрагменті:

(30) Emily: OK. So your company works with some of the biggest brands in the luxury sector from Chanel to YSL. ... May I ask, who is responsible for your social media here?

Luke: Patrice.

*Emily: Makes sense. **Anyway**, it's not just about the number of followers. It's about content, trust, interest and engagement. You have, on key platforms, close to zero audience engagement with your content. (фрагмент з фільму "Emily in Paris") (EP: URL)*

Переклад на українську:

Емілі: Добре. Отже, твоя компанія співпрацює з деякими з найбільших брендів у секторі розкоші від Chanel до YSL. ... Чи можу я запитати, хто тут відповідає за засоби масової інформації?

Лук: Патріс.

Емілі: Зрозуміло. Хоча, справа не тільки в кількості підписників. Це про контент, довіру, інтерес і залучення. На ключових платформах аудиторія майже не зацікавлена у твоєму контенті.

Таку ж саму функцію помічаємо ще в одному фрагменті інтерв'ю Опри Вінфрі, відомої американської телеведучої:

(31) Oprah Winfrey: I stayed with him for — stayed with him for ten days. And as I said to the Dean I could have, I literally could have written a book called 29 meals. Because I had 29 meals with him at that particular time. I wish I had.

Amanda: Yeah you should.

Oprah Winfrey: I should've.

Amanda: You should do it now.

*Oprah Winfrey: I didn't record it so some things I think was that the 2nd meal or the 12th meal. **Anyway**, so I was sitting in Nelson – sitting with Adiva and. We were talking about how, how do you really make an impact in the world. And we were reading the paper and we... (OP: URL)*

Переклад на українську:

Опра Вінфрі: Я залишилася з ним на десять днів. І як я сказала, що могла б, я б буквально могла написати книгу під назвою «29 страв». Тому що я з ним 29 разів їла у той конкретний час. Якби ж я мала.

Аманда: Так, ти повинна.

Опра Вінфрі: Я повинна була.

Аманда: Ти повинна зробити це зараз.

Опра Вінфрі: Я не записувала це, тому деякі речі, на мою думку, були 2-м або 12-м прийомом їжі. Так чи інакше, я сиділа у Нельсоні – сиділа з Адівною та. Ми говорили про те, як справді вплинути на світ. І ми читали газету, і ми...

Тут бачимо, що *anyway* допомагає комуніканту різко перейти на іншу тему, завдяки її спогадам та думкам.

Розглянемо наступний приклад з фільму “Death on the Nile”, де *anyway* слугує як маркер вираження впевненості:

(32) – *What a lovely lot of money! Aren't you afraid of having them stolen?*

– *No, I always wear them – and **anyway** they're insured.* (DN: URL)

Переклад на українську:

– Як багато грошей! Ви не боїтеся, що їх вкрадуть?

– Ні, я завжди їх ношу – і все одно вони застраховані.

Використання *anyway* допомагає показати, що комунікант не звертає увагу на можливі ризики або сумніви, вірить у свої власні заходи безпеки.

Ще одна функція, яка притаманна *anyway*, – це вживання як маркера ввічливості. Прикладом є певна ситуація з фільму “Home alone”:

(33) *Kate: Did you say you could help me?*

*Gus: **Anyway**, I'm rambling on here. Our flight was canceled...so we're gonna drive. See the guy in the yellow jacket over there by the Budget sign? He's gonna rent us a nice big van to drive to Milwaukee. Now, I heard you had some problems getting to Chicago? To see your kid or something?*

Kate: Uh, my son. He... We left, and he's there. (HA: URL)

Переклад на українську:

Кейт: Ви сказали, що можете мені допомогти?

Ґас: Ну, я й так блукаю тут. Наш рейс скасували...так що ми поїдемо. Бачите хлопця в жовтій куртці біля таблички «Бюджет»? Він збирається орендувати нам гарний великий фургон, щоб доїхати до Мілуокі. Я чув, що у вас були проблеми з доїздом до Чикаго? Щоб побачити свою дитину чи що?

Кейт: Е, мій син. Він... Ми поїхали, а він там.

Чоловік, щоб зберегти обличчя ввічливості не зміг відмовити чи відхилити питання Кейт, тому за допомогою *anyway* починає вести комунікацію з жінкою, ніби для показу взаємодії з нею. Однак, варто зауважити, що вираження ввічливості може виражатися не тільки за допомогою окремих дискурсивних маркерів, але й через використання відповідного тону, мови тіла та інших мовних засобів.

Наприкінці проілюструємо приклад фрагменту з фільму “The Father” та охарактеризуємо значення дискурсивного маркера *anyway*:

(34) Anne: You needn't sound so surprised.

Antony: No, it's just that... since your... What was his name?

Anne: James.

Antony: That's right. You have to admit, since James, there hasn't been a lot of... What's he do, anyway?

Anne: He lives in Paris. I'm going to go and live there. (TF: URL)

У цьому контексті дискурсивний маркер *anyway*, виступаючи у фінальній позиції, не має особливої функції. Навіть якщо перекладач не буде використовувати його в комунікативній ситуації, на сенс чи ідею висловлювання це зовсім не вплине.

Переклад на українську:

Антоні: Ні, це просто... оскільки твій... Як його ім'я?

Енн: Джеймс.

Антоній: Точно. Ти повинна визнати, що з часів Джеймса такого не було багато... Що він (взагалі) робить?

Енн: Він живе в Парижі. Я збираюся поїхати і жити там.

3.4 Проблеми перекладу дискурсивних маркерів іншого типу на українську мову

Сучасною тенденцією є все більша популярність досліджень діалогічного дискурсу, проблемними аспектами якого залишаються дискурсивні маркери та вивчення їх особливостей функціонування.

Варто розглянути дискурсивні маркери іншого типу та їх переклад на українську мову, а саме *at last*, *after all*, *well*, *you see*, *finally*.

Дискурсивний маркер *at last* використовується для позначення реалізації довгоочікуваної події або досягнення бажаного результату.

Прикладом наведеної функції є фрагмент з фільму “The King’s speech”:

(35) *Hardinge: At last. Here it is. You are live at six. I’ve timed it at just under nine minutes. The wording is fully approved. The Prime Minister will be joining you for the broadcast which will go out live to the Nation, the Empire and to our Armed Forces.*

Bertie: Get Logue here immediately. Hardinge exits. Bertie is left contemplating the speech. Nervous as hell. (TKS: URL)

Переклад на українську:

Хардінг: Нарешті. Ось. Ви в прямому ефірі о шостій. Я приміряв це трохи менше дев’ять хвилин. Формулювання повністю затверджено. Прем’єр-міністр приєднається до вас у ефір, який вийде в прямому ефірі в Нації, Імперії та наших Збройних Силах.

Берті: Зайдіть сюди негайно. Хардінг виходить. Берті залишився обмірковувати промову. Неймовірно хвилюється.

У цьому фрагменті дискурсивний маркер *at last* передає емоційну насиченість, а саме почуття задоволення та підкреслює значення події в певній комунікативній ситуації.

Наступний фрагмент з фільму “Sherlock Holmes” демонструє *at last* як маркер вираження певної емоційної насиченості, наголошуючи на важливості настання цієї події. Це викликає в комуніканта полегшення та радість, оскільки він довго чекав на цей момент.

(36) Watson: Holmes?

Holmes: Watson?

Both: We have a case.

*Holmes: A case **at last**, We better hurry, mate. A lot to do, a lot to investigate. Don't worry now, nothing to be afraid of, as long as we are together, everything will be okay.*

Watson: Wait a minute, Holmes. (SH: URL)

Переклад на українську:

Ватсон: Холмс?

Холмс: Ватсон?

Обоє: У нас є справа.

Холмс: Врешті-решт справа, нам краще поспішити, друже. Багато потрібно зробити, багато дослідити. Не хвилюйся зараз, не варто боятися, поки ми разом, все буде добре.

Ватсон: Хвилинку, Холмс.

Розглянемо особливості функціонування іншого дискурсивного маркера *finally*. Наприклад, можемо проаналізувати комунікативну ситуацію в фільмі “Pride and Prejudice”:

(37) “Elizabeth wanders aimlessly across the terrace, being unconsciously drawn by the music. Suddenly Elizabeth recognizes the tune (perhaps it is one she has played earlier - but this time it is played exquisitely). She follows the music round a corner,

*intrigued as she gets closer and closer to its source. She **finally** realizes she is outside the room where the music is being played.” (PP: URL)*

Переклад на українську:

«Елізабет безцільно блукає по терасі, несвідомо захоплюючись музикою. Раптом Елізабет впізнає мелодію (можливо, це та, яку вона грала раніше, але цього разу вона зіграна вишукано). Вона йде за музикою за ріг, заінтригована, наближаючись все ближче до її «витоку». Під кінець вона усвідомлює, що перебуває поза кімнатою, де звучить музика».

У цьому фрагменті, дискурсивний маркер *finally* вживається як маркер підкреслення заключного аспекту або досягнення певної події після тривалого процесу або очікування.

Дискурсивний маркер *finally* підсилює значення того, що Елізабет нарешті розуміє, що музика, яку вона чує, грає з прекрасною виконавською майстерністю. Це викликає у неї цікавість і приваблює її ближче до почутого звуку.

Майже схожу функцію *finally* показує інший фрагмент з фільму “Just Mercy”, але підсилює значення справедливості, яка була досягнута після тривалого очікування:

(38) *“As McMillian awaits execution at Holman Correctional Facility, a grieving community can take some solace in knowing that today, justice has **finally** been served”.* (JM: URL)

Переклад на українську:

«Оскільки Макмілліан очікує на страту у виправній колонії Холман, скорботна спільнота може знайти розраду, знаючи, що сьогодні справедливість остаточно відбулася».

Для відтворення переконання розглянемо маркер *after all* у фрагменті фільму “Butler”:

(39) *Gerard Butler: Well, oops. But we still have ten, maybe fifteen minutes before we're all supposed to take off, so I'll just fight my way back out through the crowd,*

back to our car, and back through the ever more panicked crowd, no problem! After all, I've got a WRISTBAND! (B:URL)

Переклад на українську:

Джерард Батлер: Ну, на жаль. Але у нас ще є десять, можливо, п'ятнадцять хвилин до того, як ми всі маємо злетіти, тож я просто проб'юся крізь натовп, повернуся до нашої машини та назад крізь панікуючий натовп, без проблем! Адже, у мене є БРАСЛЕТ!

У наведеному прикладі, *after all* є сигналом впевненості, який використовується для підтримки висловлювання мовця, що це буде просто і безпроблемно.

До того ж дискурсивний маркер *after all* може слугувати для підкреслення важливості чи очевидності певного аргументу.

Наприклад, таку функцію можемо побачити в фрагменті з фільму “Harry Potter and the chamber of secrets”:

(40) Shape: Weren't you saying just last night that you've known all along where the entrance to the Chamber of Secrets is?

Gilderoy Lockhart: D-did I? I don't recall...

Professor McGonall: That settles it. We'll leave it to you to deal with the monster, Gilderoy. Your skills, after all, are legend. (HPCS:URL)

Переклад на українську:

Шейп: Хіба ти не казав минулої ночі, що ти весь час знав, де знаходиться вхід до Таємної кімнати?

Гілдерой Локхарт: Д-я? я не пам'ятаю...

Професор МакГонал: Це вирішує питання. Ми залишимо тобі розібратися з монстром, Гілдерой. Оскільки, твої навички - легенда.

Значення дискурсивного маркера *after all* полягає в введенні аргументу, який підсилює або уточнює попереднє твердження.

У даному контексті, фраза “Your skills, after all, are legend” вказує на те, що навички Гілдероя Локхарта є вже відомими та визнаними, і це є додатковим аргументом для того, щоб йому доручити впоратися з монстром.

У діалогічному дискурсі *after all* також служить як маркер протиставлення.

(41) *Lupin: Voldemort has chosen Draco Malfoy for a mission?*

Harry: I know it sounds mad –

Lupin: Has it occurred to you, Harry, that Snape was simply pretending to offer Draco help so that he could find out what he’s up to?

Harry: That’s not what it sounded like.

Tonks: Perhaps Harry’s right, Remus. To make an Unbreakable Vow, after all –

Переклад на українську:

Люпин: Волдеморт обрав Драко Малфоя для місії?

Гаррі: Я знаю, що це звучить божевільно –

Люпин: Гаррі, тобі спало на думку, що Снейп просто вдавав, що пропонує Драко допомогу, щоб той міг дізнатися, що він задумав?

Гаррі: Це не так звучало.

Тонкс: Можливо, Гаррі має рацію, Ремусе. Дати непорушну обітницю, все ж таки –

Зауваження Тонкс пов'язане з тим, що Гаррі може бути правий стосовно укладання незламної обітниці, а дискурсивний маркер *after all* вказує на цю контрастність і можливої зміни думки.

Наступний дискурсивний маркер, який ми розглянемо, *well*.

Дискурсивний маркер вживається як маркер обґрунтування: *well* вводить фрагмент дискурсу, в якому адресант викладає підставу або причину раніше виявленого його співбесідником судження. У цій функції *well* використовується на початку висловлювання, з висхідною інтонацією.

Як бачимо це в наступному фрагменті фільму “Gifted”:

(42) *Stokes: Mister Pollard, are you the natural father of Mary Adler?*

Pollard: Yes, yes I am.

Stokes: How can you be certain of this?

Pollard: Well, I always knew, but then, you had me take a DNA test. (G: URL)

Переклад на українську:

Стокс: Містере Поллард, ви рідний батько Мері Адлер?

Поллард: Так, так.

Стокс: Як ви можете бути впевнені в цьому?

Поллард: Та, я завжди знав, але потім ви змусили мене пройти тест ДНК.

У наведеному нижче прикладі можемо помітити ще один дискурсивний маркер як *you see*.

У цій комунікативній ситуації обидва дискурсивні маркери *well* і *you see* виконують роль зв'язуючого елемента в діалогічному дискурсі, що допомагає структурувати мовлення, встановлюючи зв'язок між ідеями та поясненнями, що додаються.

Наприклад, це показує фрагмент з фільму “Harry Potter and the Philosopher’s Stone”:

(43) Madam Pomfrey: There’s no point in talking to a petrified person. She won’t hear a word you’re saying.

Ron: We know that, Madam Pomfrey. It’s just, well, you see, we thought, maybe, we could... be with her for a bit. She’s our... friend, you see, and... even if she can’t hear us... I mean, it can’t hurt, can it? A glint of sympathy flickers in Pomfrey’s eyes. (HP: URL)

Переклад на українську:

Мадам Помфрі: Немає сенсу розмовляти зі скам’янілою людиною. Вона не почує жодного слова, яке ви говорите.

Рон: Ми це знаємо, мадам Помфрі. Просто, бачите, ми подумали, що можливо, ми могли б... побути з нею трохи. Вона наша... подруга, розумієте, і... навіть якщо вона нас не чує... я маю на увазі, це не може зашкодити, чи не так? В очах Помфрі спалахнув відблиск співчуття.

Слід проаналізувати дискурсивний маркер *you see* як суто пояснення та розуміння певної комунікативної ситуації. Розглянемо нижче фрагмент з фільму “Little women”:

(44) Jo: Don't you dance?

Laurie: I don't know how you do things here yet - you see, I've spent most of my life in Europe.

Jo: EUROPE! That's CAPITAL! (she catches herself) I shouldn't use words like that. (LW: URL)

Переклад на українську:

Джо: Ти не займаєшся танцями?

Лорі: Я ще не знаю, як у вас тут справи - розумієш, я провела більшу частину свого життя в Європі.

Джо: ЄВРОПА! Це СТОЛИЦЯ! (вона ловить себе) Мені не слід використовувати такі слова.

Функція дискурсивного маркера *you see* в зазначеному прикладі полягає в тому, щоб уточнити або пояснити те, що каже мовець.

У даному контексті, Лорі вказує, що вона не знає, як ведуться справи в даному місці, оскільки провела більшу частину свого життя в Європі. І саме тому вона використовує маркер *you see*, щоб пояснити свою позицію та виправдатися перед Джо.

Також *you see* вживається як маркер акцентування уваги на прикладі фактів. У цьому випадку *you see* використовується, щоб звернути увагу слухача на певний аспект чи впевнитись, що слухач розуміє чи сприймає інформацію, яку йому надає мовець.

Наприклад:

(45) Gatsby: I don't want you to get the wrong impression from all those bizarre accusations you must be hearing. A pack of lies I assure you. You've heard the stories...?

Nick: Well

Gatsby: I'll tell you God's truth. God's truth about myself! (raises right hand) I am the son of some very wealthy people from the Middle-West; sadly, all are dead now... I was brought up in America, but educated at Oxford; because all my ancestors have been educated there for many years. You see, it's a... a family tradition. (GG: URL)

Переклад на українську:

Гетсбі: Я не хочу, щоб у тебе склалося неправильне враження від усіх цих дивних речей звинувачення, які ти повинен почути. Зграя брехні, запевняю тебе. Ти чув історії...?

Нік: Ну...

Гетсбі: Я скажу тобі Божу правду. Божу правду про себе! (піднімає праву руку) Я син дуже багатих людей із Середнього Заходу; на жаль, тепер усі мертві... Я виховувався в Америці, але отримав освіту в Оксфорді; тому що всі мої предки здобували там освіту протягом багатьох років. Уяви собі, це... сімейна традиція.

Як бачимо, у фрагменті з фільму “The Great Gatsby” дискурсивний маркер *you see* вживається як фокус уваги на інформації, яку комунікант хоче підкреслити. У цьому випадку, мовець використовує маркер *you see* для того, щоб зосередитись на тому, що його виховання в Оксфорді є результатом довгострокової сімейної традиції.

Зрештою продемонструємо ще одну функцію дискурсивного маркера *you see* на прикладі з фільму “The judge”:

(46) Potential Juror (looks at Sullivan): I never said that. I swear.

Hank: You didn't, but you see how hard it is to prove a negative? You can say any nasty untrue thing you want about somebody. That's why... (TJ: URL)

Переклад на українську:

Потенційний присяжний (дивиться на Саллівана): Я ніколи цього не кавав. Клянуся.

Хенк: Ні, але бачите, як важко довести негатив? Ви можете сказати про когось будь-яку неправду, яку захочете. Ось чому...

У представленому фрагменті дискурсивний маркер *you see* використовується як маркер, що слугує для підкреслення аргументу або пояснення зазначеного факту.

Мовець використовує маркер *you see* у контексті пояснення складнощів доведення негативного твердження. За допомогою цього маркера мовець намагається аргументувати, що можна висловлювати неправдиві чутки про когось, але довести їх неправдивість буде складно.

Дискурсивний маркер *you see* використовується шляхом залучення співрозмовника до розуміння або прийняття певної думки або позиції. Цей маркер зазвичай допомагає виразити впевненість в тому, що обговорюваний аргумент або позиція є логічно-обґрунтованим. Використання даного маркера передбачає, що співрозмовник має бути зорієнтований на розуміння аргументу та його сутності.

Висновки до розділу 3

Проведений аналіз дискурсивних маркерів на основі фрагментів англомовних фільмів широко показав поліфункціональність дискурсивних маркерів *actually*, *in fact*, *anyway* та інших, а також відтворив їх проблематичні аспекти перекладу на українську мову.

Загалом складність перекладу дискурсивних маркерів полягає в тому, що кожен маркер відіграє різну роль в певній комунікативній ситуації. Усі вони виконують різні функції в рамках мовного вираження та комунікації.

Дискурсивний маркер *actually*, як правило, використовується для уточнення або коригування попереднього висловлювання; зосередження уваги; виправлення неправильних припущень, а також як індикатор пауз хезитації.

Основним значенням у комунікативній ситуації дискурсивного маркера *in fact* є виділення факту чи доказу, а також відіграє роль суперечності висловлювання та розширення розуміння певного дискурсу.

Здебільшого *anyway* було розглянуто як маркера ігнорування висловлювання; протиріччя; впевненості та ввічливості.

Це свідчить про те, що дискурсивні маркери виконують як основні, так і допоміжні прагматичні функції, включно з системою багатоступінчастого прагматичного варіювання.

З перебігу дослідження стає очевидним, що переклад дискурсивних маркерів іншого типу також стає доволі проблематичним через їх гнучкість аби ефективно передати повідомлення в діалогічному дискурсі. Вивчення різних аспектів діалогічного дискурсу є важливим, але нелегким завданням, оскільки дискурс є вкрай складним та мозаїчним явищем.

На наш погляд, можна зазначити, що подані дискурсивні маркери відображають інтенції адресанта і адресата, тлумачать дискурс із позицій мовця і слухача, надають можливість адресантові покращити модель висвітлення інформації в комунікативній ситуації.

Отже, переклад дискурсивних маркерів вимагає уважного розуміння їхнього контексту та вміння вибрати відповідні еквіваленти, щоб зберегти їхню функціональність та сенс в перекладі. Прагматичні дискурсивні маркери *actually*, *in fact*, *anyway* мають високий комунікативний та прагматичний потенціал.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У нашому дослідженні було представлено переклад англомовних дискурсивних маркерів на українську мову. Ми визначили особливості таких службових слів як *actually*, *in fact*, *anyway* в загальному розумінні та в конкретних випадках їх функціонування в сучасному діалогічному дискурсі.

У першому розділі ми визначили суть дискурсу, дослідили значення службових одиниць в діалогічному дискурсі та виокремили фундаментальні

властивості дискурсивних слів, а саме їх поліфункціональність, мультикатегорійність, факультативність та релятивізованість.

Ми дійшли до висновку, що дискурс є динамічною системою, доволі складним механізмом, який, як правило, перебуває в безперервному русі.

Використання дискурсивних маркерів допомагає легше сприймати та розуміти певне висловлювання, основним завданням яких є забезпечення зв'язності тексту. Дискурсивні маркери створюють логічні та прагматичні зв'язки між словами, частинами речення і власне реченнями.

Загалом діалогічний дискурс можна вважати як динамічний процес, який характеризується спонтанністю мовлення співрозмовників, експресивністю та емоціональністю і потребує рівноправної взаємодії комунікантів. Діалогічне мовлення є взаємодією, в якій сприйняття та розуміння комунікації залежать від того, чи налагоджено у співрозмовників психологічний контакт, сприйняття повідомлення і ситуації в цілому.

У другому розділі через призму когнітивно-прагматичного підходу і загальної теорії дискурсу ми визначили, що конкретне номінативне значення відсутнє у дискурсивних маркерів, проте є наявність абстрактних концептуальних ознак.

У третьому розділі ми дослідили дискурсивні механізми функціонування службових одиниць *actually*, *in fact*, *anyway*, втілення їх інтерактивних характеристик, демонструючи визначені особливості на матеріалі фрагментів з різноманітних англомовних фільмів.

Службове слово *actually* в діалогічному дискурсі виконує наступні функції: маркер протиріччя, втілення нової теми, індикатор виправлення та заповнення пауз хезитації.

Інший дискурсивний маркер *in fact* є втіленням введення фактів або доказів; представлення нової інформації, а також як сигнал незначних суперечностей під час комунікативної ситуації.

Проаналізувавши маркер *anyway*, можемо зауважити, що він вживається для ігнорування висловлювання завдяки відступу від теми, незгоди певної думки мовця, а також демонстрації почуття впевненості в дискурсі.

Таким чином, адекватне функціонування комунікативної взаємодії забезпечується вживанням у промові різних дискурсивних маркерів, які є необхідними засобами забезпечення успішності комунікації. Вживання дискурсивних маркерів найхарактерніше для мовлення; у промові письмовій такі функції, як правило, виконуються розділовими знаками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Балла М. І. (1967). *Вживання прийменників в англійській мові*. Радянська школа (с. 175).
2. Бацевич Ф.С. (2003). *Нариси з комунікативної лінгвістики: Монографія* (с. 281). Львів.

3. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. (2010). *Термінологія та переклад: навч. посібник* (с.232). Вінниця.
4. Борисова Л. І.(2003). *Основні проблеми науково-технічного перекладу*. Ніжин.
5. Булатецька Л.І. (1997). *Інтерпретація предмета думки мовця та умови її комунікативної синтагматики*. Науковий вісник ВДУ. Романо-германська філологія. С. 8—10.
6. Верба Л.Г., Верба Г.В. (2000). *Граматика сучасної англійської мови*.
7. Волкова, Л. М. (2010). Functional Classification of Discourse Markers. *Наукові записки. Серія філологічна*. С. 100—103.
8. Волкова, Л. М. (2012). *Службові слова в мові та мовленні: Секрети успішної комунікації: навч. посіб.* Київ, «Освіта України».
9. Волкова, Л. М. (2013). Illocutionary Potential of the Discourse Marker “Really”. *Вісник КНЛУ. Серія філологія*. Том 16. 2, 35—40.
- 10.Дениско П. В. (2015). *Дискусії щодо характеру знання в доменах концептуальної метафори*. Філософія і політологія в контексті сучасної культури (с. 70—80).
- 11.Дротянко Л. Г. (2002). *Філософські проблеми мовознавства : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Навчальна книга.
- 12.Жаботинська С.А. (1999). Концептуальний аналіз: типи фреймів. *Вісник Черкаського ун-ту. Серія: Філологічні науки*. Черкаси: Січ. 11, 12-25.
- 13.Засєкін С. В. (2001). *Дискурсивні маркери когерентності англомовного діалогічного тексту: когнітивний та прагматичний аспекти*. (Автореферат докторської дисертації). Київ.
- 14.Ілик О. (2014) *Класифікації дискурсивних слів у сучасному мовознавстві*. Лінгвістичні студії. 28, 73—81. Київ.
- 15.Камінська М. О. (2017). Реперспективізація ситуації з імпліцитним вираженням негативної оцінки мовця (на матеріалі англомовного

- діалогічного дискурсу). *Вісник Дніпропетровського університету. Мовознавство*. Дніпро. Вип. 23 (2) 11. Том 25. С. 37—47.
16. Каптюрова О. В. (2005). *Вигуки сучасної англійської мови (системний та дискурсивний аспекти)* (с. 20). Київ.
17. Карась А. Ф. (2008). *Семіотична перспектива інтерпретації реальності як дійсності*. *Філософська думка*. 5, 16—29.
18. Кочерган М. П. (2006). *Вступ до мовознавства: Підручник* (с. 368). Київ: Академія.
19. Кусько К. Я. (2002) *Дискурс іноземномовної комунікації*. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І. Франка.
20. Левицький А. Е. (2004). *Основи функціональної лінгвістики* (с. 124). Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ.
21. Лисецька Ю. В. (2016). Диференційні ознаки дискурсивних маркерів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Вип. 2 (84): Філологічні науки. С. 79—82.
22. Мегела К. І. (2010). *Англійські дискурсивні маркери у художньому перекладі: функціональний аспект*. *Новітня філологія*. Миколаїв. Вип. 15 (35). – С. 204—213.
23. Нузбан О. В. (2015). *Актуалізація концептів HARD/SOFT у сучасному англійському дискурсі* (с. 254). Чернівці.
24. Онопрієнко А. О. (2013). *Німецькомовний діалог у прагмалінгвістичному та перекладознавчому вимірах особливості перекладу діалогічного мовлення з німецької мови*. *Мовні і концептуальні картини світу*. 46-3, 97—105.
25. Оршинська Т.З. (2007). Комунікативні характеристики емоційних вигуків у сучасній англійській мові. *Науковий вісник Волинського державного університету імені Л. Українки*. 3, 206—209.
26. Томенюк О. (2015). *Когнітивний підхід до аналізу мовних явищ* (141—146). *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 11.

- 27.Хоменко Е. Г. (2007). *Граматика англійської мови*. 2-ге вид. Київ: Знання-Прес.
- 28.Шугаєв А. В. (2017). *Функціонування темпоральних дискурсивних маркерів у новинних статтях (на матеріалі англомовного медіа-дискурсу)* (174—180). Кам'янець Подільський: Кам'янець Подільський національний університет імені Івана Огієнка.
- 29.Шугаєв А. В. (2016). Роль номінативних одиниць і дискурсивних маркерів у формуванні іміджу ООН в англомовному медіа-дискурсі. *Вісник 202 Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Серія. Філологічні науки. Житомир, 2 (84), 141—145.
- 30.Шуменко О. А. (2011). *Еволюційні тенденції англійських числівників малого рангу*. Філологічні трактати. 4, 97—101.
- 31.Aijmer, K. (2020). “*That’s well good*”: *A Re-emergent Intensifier in Current British English*. *Journal of English Linguistics*. P. 49.
- 32.Aijmer, K. & Lewis, D. (2017). *Contrastive analysis of discourse-pragmatic aspects of linguistic genres* (edited volume). Springer.
- 33.Andersen, G. (2001). *Pragmatic Markers and Sociolinguistic Variation: A Relevance-Theoretic Approach to the Language of Adolescents*. John Benjamins Publishing.
- 34.Bauer-Ramazani Ch. (2005). *Techniques of sentence combination. Discourse Markers in English sentences*.
- 35.Belova V. M. (2011). *Discourse Words in Memoirs of Fitting Type: Semantics, Functions, Pragmatics* (p.23).
- 36.Brinton, L. (1996). *Pragmatic markers in English. Grammaticalization and discourse functions*. Berlin/New York: Mouton de Gruyter.
- 37.Cherry, E. C. (1956). *On human communication*. Cambridge, MA: MIT Press.
- 38.Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, MA: MIT Press.
- 39.Chomsky, Noam. (2002). *Syntactic structures*. New York: Mouton de Gruyter.

40. Crystal, D. (1991). *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. Third edition. Oxford: Basil Blackwell Ltd.
41. Foolen, A. (1996). *Pragmatic particles*. In Verschueren J. et al. (Eds.), *The Handbook of Pragmatics*. Amsterdam: Benjamins.
42. Fraser, B. (1990). *An approach to discourse marker*. *Journal of Pragmatics*. 14, 383—395.
43. Fraser, B. (2013). *Combinations of Contrastive Discourse Markers in English*. *International Review of Pragmatics*, 5, 318—340.
44. Fraser, B. (2015). *The combining of Discourse Markers*. *Journal of Pragmatics*. p. 86.
45. Fraser B. (1996). *Pragmatic markers* (p. 318). Wales.
46. Fraser, B. (1999). *What are discourse markers?* *Journal of Pragmatics*. 31(7), 931—952.
47. Gee J. P. (1990). *Social linguistics and literacies: Ideology in discourses*. *Critical perspectives on literacy and education* (p. 203). London: Falmer Press.
48. Graesser, A.C., Millis K.K., & Zwaan R.A. (1997). *Discourse Comprehension*. *Annual Review of Psychology*. 48, 163—189.
49. Kroon, C.H.M. (1998). *A Framework for the Description of Latin Discourse Markers*. *Journal of Pragmatics*. 2, 205—223.
50. Kroon, C.H.M. (1995). *Discourse Particles in Latin: A Study of Nam, Enim, Autem, Vero and At*. Amsterdam.
51. Laurel J. Brinton & Elizabeth Closs Traugott. (2005). *Lexicalization and Language Change* (Research Surveys In Linguistics). Cambridge: Cambridge University Press.
52. Levinson, S. C. (1983). *Pragmatics*. Cambridge: CUP.
53. Longacre R. *Mystery particles and affixes*. The 12th Regional Meeting. Chicago Linguistic Society, Chicago April 23—25, 1976 (p.468). Chicago: Chicago University Press.

- 54.Redeker, G. (1991). *Linguistic markers of discourse structure*. *Linguistics*, 29, 1139-1172.
- 55.Schiffrin D. (1987). *Discourse markers* (p. 318). Cambridge: Cambridge University Press.
- 56.Schweinberger, M. (2014). *The discourse marker LIKE: a corpus- based analysis of selected varieties of English* (Doctoral Dissertation). Hamburg: University of Hamburg.
- 57.Kaplan C.A., Simon H.A. (Eds.). (1989). *Foundations of cognitive science* (pp 1—47). Cambridge, MA: MIT Press.
- 58.Van Dyck T. A. (2000). *Language. Cognition. Communication* (pp. 308—310). Blagoveshchensk: BGC. I. A. Baudouin de Courtenay.
- 59.Wilson, D. (1998). *Linguistic structure and inferential communication*. In Proceedings of the 16th International Congress of Linguists (pp. 1-20). Pergamon, Oxford: Elsevier Sciences.
- 60.Yilmaz, E. (2004). *A Practical Analysis of Turkish Discourse Markers: yani, iste andsey*. Istanbul: Middle East Technical University.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білодід І. К. (за ред.) (1980). Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства. Наукова думка.
2. Селіванова О. О. (2006). Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія (с. 716). Полтава: Довкілля.

3. Pearson Education. (2014). Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow: Longman. Retrieved from <https://www.ldoceonline.com/>

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. (1917) — Sam Mendes (2019). 1917.
<https://jan21.hdrezka.life/11660-1917-.html>
2. (B) — Lee Daniels (2013). Butler.
<https://rezka.ag/films/drama/1641-dvoreckiy-2013.html>

3. (BB) — Bill Condon (2017). Beauty and the Beast.
<https://hdrezka.ag/films/fantasy/14641-krasavica-i-chudovische-2017.html>
4. (BM) — Ang Lee (2005). Brokeback Mountain.
<https://ag.hdrezka.best/films/1-western/6774-gorbataya-gora-2005.html>
5. (BR) — Bryan Singer (2018). Bohemian Rhapsody.
<https://hdrezka.ag/films/drama/28929-bogemskaya-rapsodiya-2018.html>
6. (BS) — Darren Aronofsky (2010). Black Swan.
<https://hdrezka.ag/films/thriller/4814-chernyy-lebed-2010.html>
7. (BT) — Blake Edwards (1961). Breakfast at Tiffany's.
<https://rezka.live/films/9747-zavtrak-u-tiffani-year.html>
8. (C) — Johan Renck (2019). Chernobyl.
<https://megogo.net/es/view/4353021-chernobyl.html>
9. (DP) — David Frankel (2006). Devil wears Prada.
<https://27sep.newdeaf.co/film/2468-djaval-nosit-prada-2006-subtitry.html>
- 10.(DTN) — Kenneth Branagh (2022). Death on the Nile.
<https://ag.hdrezka.best/films/1-detective/781-smert-na-nile-2022.html>
- 11.(EP) — Andrew Fleming (2020). Emily in Paris.
<https://rezka.gg/13048-emili-v-parizhe.html>
- 12.(EPL) — Dede Gardner (2010). Eat, Pray, Love.
<https://kinogo.sh/17413-esh-molis-ljubi.html>
- 13.(F) — Scott Mann (2022). Fall.
<https://kinogo.blue/filmy/944-vyshka.html>
- 14.(FG) — Robert Zemeckis (1994). Forrest Gump.
<https://hdrezka.no/filmy/864-forrest-ga--5.html>
- 15.(G) — Marc Webb (2017). Gifted.
<https://hdrezka.nl/418-odarennaja-2017.html>
- 16.(GG) — David Fincher (2014). Gone Girl.
<https://ag.hdrezka.best/films/1-thriller/6556-ischeznuvshaya-2014.html>
- 17.(GL) — Ric Roman Waugh (2020).Greenland.

- <https://rezka.la/22336-grenlandiya.html>
- 18.(GT) — Clint Eastwood (2008). Gran Torino.
<https://the-hdrezka.com/26248-gran-torino.html>
- 19.(HF) — Theodore Melfi (2016). Hidden figures.
<https://rezka.so/films/39857-skrytye-figury-2016.html>
- 20.(HM) — Chris Columbus (1992). Home Alone 2.
<https://rezka.la/40584-odin-doma-2-zateryannyi-v-nyu-iorke.html>
- 21.(HPTP) — Chris Columbus (2001). Harry Potter and The Philosopher's stone.
<https://27sep.newdeaf.co/film/697-garri-potter-i-filosofskij-kamen-2001-subtitry.html>
- 22.(HT) — Genndy Tartakovsky (2015). Hotel Transylvania 2.
<https://hd-rezka.biz/6796-monstry-na-kanikulah-2.html>
- 23.(I) — Christopher Nolan (2010) Inception.
<https://hd-rezka.tv/11887-nachalo-c.html>
- 24.(J) — Todd Phillips (2019). Joker.
<https://hdrezka.quest/31146-joker.html>
- 25.(JE) — Cary Fukunaga (2011). Jane Eyre.
<https://hdrezka.ag/films/drama/290-dzheyn-eyr-2011.html>
- 26.(JM) — Destin Daniel Cretton (2019). Just Mercy.
<https://hd-rezka.tv/8605-prosto-pomilovat-2019.html>
- 27.(L) — Garth Davis (2016). Lion.
<https://hd-rezka.biz/39816-lev.html>
28. (LG) — Brian Helgeland (2015). Legend.
<https://ag.hdrezka.best/films/1-thriller/7270-legenda-2015.html>
- 29.(MN) — Jaco Van Dormael (2009). Mr. Nobody.
<https://hdrezka.ag/films/fiction/5266-gospodin-nikto-2009.html>
- 30.(NCOM) — Ethan Coen (2007). No Country for Old Men.
<https://ag.hdrezka.pl/films/1-thriller/6557-starikam-tut-ne-mesto-2007.html>
- 31.(NTD) — Cary Joji Fukunaga (2021). No Time to Die.

- <https://www.hdrezka.info/45141-ne-vremya-umirat-2020.html>
32. (NYSM) — Louis Leterrier (2013). Not you see me.
<https://rezka.ag/films/thriller/471-illyuziya-obmana-2013.html>
- 33.(O) — Christopher Nolan (2023). Oppenheimer.
<https://rezka.gg/57983-oppenheimer.html>
- 34.(P) — Anne Fletcher (2009). Proposal.
<https://rezka.live/films/17401-predlozhenie-year.html>
- 35.(PP) — Joe Wright (2005). Pride and Prejudice.
<https://rezka.mirfilm.net/40373-gordost-i-predubezhdenie-film-2005.html>
- 36.(PS) — Bong Joon Ho (2019). Parasite.
<https://rezka.live/films/33882-parazity-year.html>
- 37.(S) — Clint Eastwood (2016). Sully.
<https://hd-rezka.tv/11368-chudo-na-gudzone-2016.html>
- 38.(SH) — Guy Ritchie (2009). Sherlock Holmes.
<https://hd-rezka.su/films/12938-sherlok-holms-2009.html>
- 39.(SL) — Pete Docter (2020). Soul.
https://archive.org/details/s.o.u.1-2020-1080p_202104
- 40.(SP) — M. Night Shyamalan (2016). Split.
<https://ag.hdrezka.best/films/1-thriller/169-split-2017.html>
41. (TBB) — Tom McGrath (2017). The Boss Baby.
<https://www.opensubtitles.org/en/subtitles/6985472/the-boss-baby-en>
- 42.(TBL) — Rob Reiner (2007). The Bucket List.
<https://ww7.soap2dayhd.co/film/the-bucket-list-5965/>
43. (TBS) — Adam McKay (2015). The Big Short.
<https://hdrezka.quest/4093-the-big-short.html>
- 44.(TEE) — James Marsh (2014). The Theory of Everything.
<https://rezka.live/films/25480-vselennaja-stivena-hokinga-year.html>
45. (TF) — Florian Zeller (2020). The Father.
<https://www.tokyvideo.com/video/film-the-father-online-hd>

46. (TGDT) — David Fincher (2011). The Girl with the Dragon Tattoo.
<https://rezka.ag/films/thriller/263-devushka-s-tatuirovkoy-drakona-2011.html>
- 47.(THC) — David Fincher (2013). The House of Cards.
<https://rezka.la/14235-kartochnyi-domik.html>
- 48.(THG) — Ridley Scott (2021). The House of Gucci.
<https://ag.rezka.app/films/1-drama/7915-dom-gucci-2021.html>
- 49.(TIG) — Morten Tyldum (2014). The imitation game.
<https://ag.hdrezka.best/films/1-thriller/6579-igra-v-imitaciyu-2014.html>
- 50.(TKS) — Tom Hooper (2010). The King’s Speech.
<https://193.233.202.222/the-kings-speech-2010/>
- 51.(TLH) — Alejandro Agresti (2006). The Lake House.
<https://hdrezka.quest/1242-the-lake-house.html>
52. (TLWM) — Ben Stiller (2013). The Secret Life of Walter Mitty.
<https://hd-rezka.biz/40060-neveroyatnaya-zhizn-uoltera-mitti.html>
- 53.(TPH) — Gabriele Muccino (2006). The Pursuit of Happiness.
<https://hd-rezka.biz/40837-v-pogone-za-schastem.html>
- 54.(TQG) — Marcus Loges, Mick Aniceto (2020). The Queen's Gambit.
<https://hd-rezka.pro/serialy/33627-hod-korolevy-1-sezon-7-serija.html>
- 55.(WR) — Taylor Sheridan (2017). Wind River.
<https://hdrezka.nl/276-vetrenaja-reka-2017.htm>

ДОДАТОК

№	Текст оригіналу	Текст перекладу
---	-----------------	-----------------

1	<p><i>This is the story of how I died. Don't worry, this is <u>actually</u> a very fun story. And the truth is, it isn't even mine. This is the story of a girl named Rapunzel.</i></p>	<p>Це історія про те, як я помер. Не хвилюйтеся, це <u>насправді</u> дуже весела історія. І правда в тому, що вона навіть не моя. Це історія дівчини на ім'я Рапунцель. (переклад наш – Г. Д.)</p>
2	<p><i>Then I think Glenn said it pretty well. They're just outworking us. And the reason I have to think that is because I refuse to believe that the Russians are smarter than us, or because they have more technology. Or that they care more. But I don't know? Is that possible? Is it possible that it <u>actually</u> means more to them?</i></p>	<p>Тоді я думаю, що Glenn сказав це досить добре. Вони просто перевантажують нас. І причина, чому я змушена так думати, полягає в тому, що я відмовляюся вірити, що росіяни розумніші за нас, або тому, що вони мають більше технологій. Або що вони турбуються про це більше. Хоча, я не знаю? Чи, <u>чесно кажучи</u>, можливо, що це означає більше для них?</p>
3	<p><i>You see that car? The one with the pretty yellow shoe on it? That's mine. There's no parking near hospitals. That's what happens when you're always in a rush. Thanks <u>anyway</u>. Uh, very much. Uh... Uh, maybe next quarter. It's possible.</i></p>	<p>Ти бачиш ту машину? Ту, у якій красивий жовтий черевик? Це моя. Біля лікарень немає парковок. Ось що буває, коли ти завжди кудись поспішаєш. Все одно, дякую. <u>Не можу не бути</u> дуже вдячним за це. Е-е, можливо, пізніше.</p>

4	<p><i>Liz Gilbert : Your name is Luca Spaghetti?</i></p> <p><i>Luca Spaghetti: Yes, that's what our family is called. We invented it. I'm serious. Listen to me. You want to know your problem? Americans! You work too hard. You get burned out. Then you come home and spend the whole weekend... in your pajamas in front of the TV.</i></p> <p><i>Liz Gilbert: That's not far off, <u>actually</u> (EPL: URL)</i></p>	<p>Ліз Гілберт: Вас звати Лука Спагетті?</p> <p>Лука Спагетті: Так, так називається наша родина. Ми це вигадали. Я серйозно. Послухайте мене. Ви хочете знати свою проблему? Американці! Ви занадто багато працюєте. Ви вигоріли. Потім ви приходите додому і проводите цілі вихідні... в піжамі перед телевізором.</p> <p>Ліз Гілберт: <u>До речі</u>, боюсь, що це не за горами.</p>
5	<p><i>I'm told, Elizabeth, that you turned 13 just last month. <u>Actually</u>, I'm fift... Yes, that's right, I'm 13.</i></p> <p><i>Such a wonderful age. (TQG: URL)</i></p>	<p>Мені сказали, Елізабет, що минулого місяця тобі виповнилося 13 років.</p> <p><u>Взагалі-то</u>, мені 15... Так, саме так, мені 13.</p> <p>Такий чудовий вік.</p>
6	<p><i>Ted: Take it from me, you have to be aggressive if you want to get ahead. Climb that corporate ladder until you're the last baby standing at the top.</i></p> <p><i>Baby Tina: <u>Actually</u>, I prioritize a good work life balance and a</i></p>	<p>Тед: Повір, ти повинен бути агресивним, якщо хочеш вирватися вперед. Піднімайся по цій корпоративній драбині, доки не станеш останньою дитиною, що стоїть на вершині.</p> <p>Бейбі Тіна: <u>Насправді</u> я надаю</p>

	<p><i>positive environment where my ideas are valued.</i></p> <p><i>Ted laughs a DEEP, HEARTY LAUGH. Then...</i></p> <p><i>Ted: Oh, you're serious?</i></p> <p><i>Baby Tuina: You're funny, Uncle Ted! (then) I wonder why they didn't mention that in your file? (TBB: URL)</i></p>	<p>перевагу гарному балансу між роботою та життям і позитивному середовищу, де цінують мої ідеї.</p> <p>Тед сміється ГЛИБОКИМ, ЩИРИМ сміхом. Потім...</p> <p>Тед: О, ти серйозно?</p> <p>Бейбі Тіна: Ти смішний, дядечку</p> <p>Теде! (тоді) Мені цікаво, чому вони не згадали про це у твоєму файлі?</p>
7	<p><i>He draws a smaller circle, inside the first.</i></p> <p><i>Roger Penrose: Smaller, smaller... An even smaller circle. The star, <u>in fact</u>, gets denser as atoms, even subatomic particles, get literally crushed, smashed into smaller and smaller space. And at its end point what are we left with?</i></p> <p><i>He draws a point.</i></p> <p><i>Roger Penrose: A point. A spacetime singularity... (TTE: URL)</i></p>	<p>Він малює коло поменше, всередині першого.</p> <p>Роджер Пенроуз: Менше, менше... Ще менше коло. <u>По суті</u>, зірка стає щільнішою, оскільки атоми, навіть субатомні частинки, буквально розчавлюються, розбиваються у все менший і менший простір. І що нам залишається в кінцевій точці?</p> <p>Він малює точку.</p> <p>Роджер Пенроуз: Точка. Просторово-часова сингулярність...</p>

<p>8</p>	<p><i>Katherine: Something wrong, Mr. Harrison?</i></p> <p><i>Al Harrison: No. There's nothing wrong. <u>In fact</u> our IBM is churning out numbers in fractions of the time any human can. Present company included.</i></p> <p><i>Katherine: That's good then.</i></p> <p><i>Al Harrison: Maybe. The thing is, the Cape is now insisting on doing all the backups down there. On site. (HF: URL)</i></p>	<p>Кетрін: Щось не так, містере Харрісон?</p> <p>Ел Харрісон: Ні, нічого поганого. <u>Слід відмітити</u>, що наша система ІВМ видає цифри за частки часу, ніж будь-яка людина. Нинішню компанію взято до увагу.</p> <p>Кетрін: Тоді це добре.</p> <p>Аль Гаррісон: Можливо. Річ у тім, що Кейп зараз наполягає на тому, щоб зробити всі резервні копії там. На сайті.</p>
<p>9</p>	<p><i>Who can tell me what two plus two is? Who's got it?</i></p> <p><i>Four.</i></p> <p><i>Excellent, Donna.</i></p> <p><i>It is. Two plus two is indeed four.</i></p> <p><i>Okay, who wants to try three plus three?</i></p> <p><i>Three plus three? Really?</i></p> <p><i>I beg your pardon?</i></p> <p><i>What kind of school is this anyway? (G: URL)</i></p> <p><i>It's the kind of school where students don't speak without</i></p>	<p>Хто скаже мені, що таке два плюс два? Хто це отримав?</p> <p>Чотири.</p> <p>Чудово, Донна.</p> <p>Так. Два плюс два - це дійсно чотири.</p> <p>Гаразд, хто хоче спробувати три плюс три?</p> <p>Три плюс три? справді?</p> <p>Перепрошую?</p> <p>Що це <u>взагалі</u> за школа?</p> <p>Це та школа, де учні не говорять без дозволу.</p> <p>Добре, але всі знають, що це</p>

	<p><i>permission. Alright, but everyone knows it's six.</i></p> <p><i>Nobody in this classroom speaks... unless they're called upon. Okay? Is everybody clear on that?</i></p> <p><i>Yes, ma'am. (HT: URL)</i></p>	<p>шість.</p> <p>Ніхто в цьому класі не розмовляє... якщо їх не викликають. Гаразд? Це всім зрозуміло?</p> <p>Так, мем.</p>
10	<p><i>Frankenstein: Awww...that's nice...always thinking of his daughter.</i></p> <p><i>Murray: And the Hawaiian theme. What a dad!</i></p> <p><i>Mavis doesn't quite get the big gesture but smiles anyway.</i></p> <p><i>Dracula: Oh, I don't know, that trip was a happy memory for Mavy. Who's ready for more Spam? Frank? (HT: URL)</i></p>	<p>Франкенштейн: Оуууу... це приємно... завжди думає про свою дочку.</p> <p>Мюррей: І гавайська тематика. Який тато! Мевіс не дуже сприйняла великий жест, але <u>все одно</u> посміхнулася.</p> <p>Дракула: О, я не знаю, ця поїздка була щасливим спогадом для Меві. Хто готовий до більшого спаму? Френк?</p>
11	<p><i>Agent Fuller: Who the hell are you?</i></p> <p><i>Alma Vargas: Thaddeus Bradley. Probably the most hated magician on the planet.</i></p> <p><i>Thaddeus: My reputation precedes me. Still, "Hate" might be too strong a word.</i></p>	<p>Агент Фуллер: Хто ти в біса?</p> <p>Альма Варгас: Тадеус Бредлі. Мабуть, найбільш ненависний фокусник на планеті.</p> <p>Тадей: Моя репутація переді мною. Проте «ненависть» може бути надто сильним словом.</p> <p>Альма Варгас: <u>Взагалі</u>, враховуючи, скільки підступних,</p>

	<p><i>Alma Vargas: <u>Actually</u>, considering how many sneaky, vindictive weirdos do hate you, I'm amazed you're still alive.</i></p> <p><i>Dylan: Am I missing something here? You know this guy?</i> (NYSM: URL)</p>	<p>мстивих диваків ненавидять вас, я вражена, що ви досі живі.</p> <p>Ділан: Я щось пропускаю? Ви знаєте цього хлопця?</p>
12	<p><i>Linda: (meaning where's he been) What were you doing?</i></p> <p><i>Chris: I had to, I had to manage all this stuff. I had an interview at Dean Witter. I had to get there. For an intern program. <u>Actually</u>, it's not an internship. It's a competitive program. I got it.</i> (TPH: URL)</p>	<p>Лінда: (маючи на увазі, де він був) Що ти робив?</p> <p>Кріс: Мені довелося, мені довелося керувати всім цим. У мене була співбесіда у Dean Witter. Мені треба було туди потрапити. Для програми стажування. <u>Власне</u>, це не стажування. Це конкурсна програма. Як я зрозумів.</p>
13	<p><i><u>Actually</u>, I was a kick returner for the University of Alabama.”</i> (FG: URL)</p>	<p><u>Насправді</u>, я був гравцем на відбиванні для Університету Алабами.</p>
14	<p><i>Benjamin Button: And I <u>actually</u> was going to be paid for something I would have done for free.</i></p> <p><i>Capt. Mike: I'll put you on the books... pay you next time around... (TCCBB: URL)</i></p>	<p>Бенджамін Баттон: І мені <u>на ділі</u> збиралися заплатити за те, що я зробив би безкоштовно.</p> <p>Капітан Майк: Я запишу вас... заплачу наступного разу...</p>

	<i>Benjamin Button: His name was Captain Mike Clark... He'd been on boats since he was seven...</i>	Бенджамін Баттон: Його звали капітан Майк Кларк... Він був на човні з семи років...
15	<p><i>Ann: Face it? We've been living it. Police shooting black students just for sitting out front of their dormitory. Us burning down the Housing Authority and so many stores the mayor called in the National Guard. We've had more folks die than you've had birthdays and you think you can come down here from the North, and make Durham give a damn about any laws but our own?</i></p> <p><i>Bill: <u>Actually</u>, I'm from North Carolina, too.</i></p> <p><i>Ann: Where?</i></p> <p><i>Bill: Hartford County. (TBE: URL)</i></p>	<p>Енн: Визнаєш це? Ми жили цим. Поліція розстрілює чорношкірих студентів лише за те, що вони сиділи перед їхнім гуртожитком. Спаливши ЖЕК і стільки магазинів мер викликав Нацгвардію. У нас померло більше людей, ніж у вас на днях народження, і ви думаєте, що можете приїхати сюди з півночі та змусити Дарем наплювати на будь-які закони, окрім наших?</p> <p>Білл: <u>Грубо кажучи</u>, я теж із Північної Кароліни.</p> <p>Енн: Звідки?</p> <p>Білл: Округ Гартфорд.</p>
16	<p><i>– Hey, can we talk? Do you have a moment?</i></p> <p><i>– No. <u>Actually</u>, I have to take Duke for a walk.</i></p> <p><i>– No problem. I'll go with you, if you don't mind. (SP: URL)</i></p>	<p>– Ми можемо поговорити? У тебе є хвилинка?</p> <p>– Ні. <i>А взагалі</i>, я повинна взяти Дюка на прогулянку.</p> <p>– Без проблем. Я піду з тобою, якщо ти не проти.</p>

17	<p><i>Christine: Ten minute break?</i></p> <p><i>Mr. Harris: Of course. You know...one of these days you might consider <u>actually</u> taking one of these ten minute breaks. Might be good for you</i></p> <p><i>Christine: We'll see. Thanks, Ben. (C: URL)</i></p>	<p>Христина: Десять хвилин перерви?</p> <p>Містер Харріс: Звичайно. Знаєш... одного дня ти могла б подумати про те, щоб <u>насправжки</u> зробити одну з перерв на 10 хвилин. Це може бути добре для тебе.</p> <p>Христина: Ну побачимо. Дякую, Бен.</p>
18	<p><i>Christian: Of course you do. You working tonight?</i></p> <p><i>Andy: <u>Actually</u>, Miranda has a dinner. (DP: URL)</i></p>	<p>Крістіан: Звичайно. Ви працюєте сьогодні ввечері?</p> <p>Енді: <u>До речі</u>, Міранда вечеряє.</p>
19	<p><i>Freddy: Mornin' Frank. How are you?</i></p> <p><i>Francis: <u>Actually</u>, would you mind setting up a table for me outside? (THC: URL)</i></p>	<p>Фредді: Доброго ранку, Френк. Як справи?</p> <p>Френсіс: <u>А</u> не міг б ти накрити для мене стіл надворі?</p>
20	<p><i>The opera singer: (Quiet and cool) A book is like a magic garden, carried in your pocket.</i></p> <p><i>John: quizzical.</i></p> <p><i>The opera singer: Chinese proverb, Mr. Holmes.</i></p>	<p>Оперна співачка: (Тихо і прохолодно) Книга схожа на чарівний сад, що зберігається у вашій кишені.</p> <p>Джон: дивно.</p> <p>Оперний співак: китайське прислів'я, містер Холмс.</p>

	<p><i>John: I'm not <u>actually</u>... (Still delirious) I'm not Sherlock Holmes.</i></p> <p><i>The opera singer: (Smiles, she doesn't believe him) Forgive me if I do not take your word for it. Walks over to him - softly, slowly - yanks the wallet out of his pocket. (SH: URL)</i></p>	<p>Джон: <u>Насправді</u> я не... (Досі марив) Я не Шерлок Холмс.</p> <p>Оперна співачка: (Посміхається, вона йому не вірить) Вибачте, якщо я не вірю вам на слово. Підходить до нього — тихо, повільно — витягує гаманець із кишені.</p>
21	<p><i>Katherine: Something wrong, Mr. Harrison?</i></p> <p><i>Al Harrison: No. There's nothing wrong. <u>In fact</u> our IBM is churning out numbers in fractions of the time any human can. Present company included.</i></p> <p><i>Katherine: That's good then. (HF: URL)</i></p>	<p><i>Кетрін: Щось не так, містере Гаррісон?</i></p> <p><i>Ел Гарріссон: Ні. Нічого поганого. <u>Правду</u> кажучи, наш механізм видає цифри набагато швидше, ніж будь-яка людина, включаючи самого себе.</i></p> <p><i>Кетрін: Це ж добре.</i></p>
22	<p><i>Legasov opens a document binder in front of him. Everyone in the room has the same one in front of them. As Legasov turns pages, so do they, en masse. The first page is a CROSS SECTION of the REACTOR.</i></p> <p><i>Legasov: Nuclear fuel doesn't turn cold simply because it's not</i></p>	<p>Легасов відкриває перед собою папку з документами. Перед усіма в кімнаті. Як Легасов гортає сторінки, так і вони, масово. Перша сторінка – це ПОПЕРЕЧНИЙ РОЗРІЗ РЕАКТОРА. Легасов: Ядерне паливо не охолоджується просто тому, що воно не горить. <u>У</u></p>

	<p><i>on fire. <u>In fact</u>, the temperature will likely rise as a result of the blanket of sand we've dropped. (C: URL)</i></p>	<p>дійсності ж температура, ймовірно, підвищиться внаслідок піщаної ковдри, яку ми викинули.</p>
23	<p><i>Connie: Here, I quit! I think jazz is pointless!</i></p> <p><i>22: Oh yeah, jazz is definitely pointless.</i></p> <p><i>Joe: Hey!</i></p> <p><i>Connie: <u>In fact</u>, all of school is a waste of time.</i></p> <p><i>22: Of course. Like my mentor George Orwell used to say: state sponsored education is like the rattling of a stick inside a swill bucket. (S: URL)</i></p>	<p>Коні: Все, я кидаю! Я думаю, що джаз безглуздо!</p> <p>22: О так, джаз, безперечно, безглуздо.</p> <p>Джо: Ей!</p> <p>Коні: <u>Практично</u> вся школа – марнотратство часу.</p> <p>22: Звичайно. Як мій наставник Джордж Оруелл казав: спонсорована державою освіта схожа на брязкіт палиці в помийному відрі.</p>
24	<p>– <i>Who invented the radio?</i></p> <p>– <i>That's a hard one.</i></p> <p>– <i>You mean boss, I finally got you?</i></p> <p>– <i>No... I don't know if they want the person, who they think invented the radio... Or the person who actually invented the radio.</i></p> <p>– <i>Well, here it says...</i></p>	<p>– Хто винайшов радіо?</p> <p>– Це важко.</p> <p>– Ви маєте на увазі, босе, нарешті я вас зрозумів?</p> <p>– Ні... Я не знаю, чи їм потрібна людина, яка, на їхню думку, винайшла радіо... Чи людина, яка насправді винайшла радіо.</p> <p>– Ну, тут написано...</p> <p>– Марконі, так?</p>

	<p>– <i>Marconi, right?</i></p> <p>– <i>Yea, it ain't it?</i></p> <p>– <i>He's the one they think invented the radio. <u>In fact</u>, he got the Nobel Prize for it in 1909. (TBL: URL)</i></p>	<p>– Так, чи не так?</p> <p>– Вони вважають, що він винайшов радіо. <u>Фактично</u>, він отримав за це Нобелівську премію в 1909 році.</p>
25	<p><i>Steve: I guess in layman's terms you'd have to say we don't have an OS.</i></p> <p><i>Joel: (pause) An operating system.</i></p> <p><i>Steve: Yeah.</i></p> <p><i>Joel: What do you mean?</i></p> <p><i>Steve: Well the OS is what runs the computer. <u>In fact</u> it sort of is the computer. (SJ)</i></p>	<p>Стів: З точки зору непрофесіонала, ви б сказали, що у нас немає ОС.</p> <p>Джоел: (пауза) Операційної системи.</p> <p>Стів: Так.</p> <p>Джоел: Що ти маєш на увазі?</p> <p>Стів: ОС – це те, що керує комп'ютером. <u>Практично</u>, це ніби комп'ютер.</p>
26	<p><i>Harry: I'm sorry, sir. Forgive me. He killed my parents, you see...</i></p> <p><i>Harry stops, frowns. Slughorn turns, studies Harry. Nods.</i></p> <p><i>Slughorn: Of course. It's only natural that you should want to know more. I'm afraid I must disappoint you, Harry. When I first met young Mr. Riddle, he was simply a quiet, albeit</i></p>	<p>Гаррі: Вибачте, сер. Пробачте мені. Він убив моїх батьків, розумієте...</p> <p>Гаррі зупиняється, хмуриться. Слизоріг повертається, вивчає Гаррі. Киває.</p> <p>Слизнорт: Звичайно. Цілком природно, що ти хочеш знати більше. Боюся, я повинен розчарувати тебе, Гаррі. Коли я вперше зустрів молодого містера</p>

	<p><i>brilliant, boy committed to becoming a first-rate wizard. Not unlike the others I've known. <u>In fact</u>, not unlike... you. If the monster existed, it was buried deep within. (HP: URL)</i></p>	<p>Редла, він був просто тихим, хоча й блискучим хлопчиком, який прагнув стати першокласним чарівником. Не на відміну від інших, яких я знаю. Що цікаво, не на відміну від... тебе. Якщо монстр існував, він був похований глибоко всередині.</p>
27	<p><i>Holly Golightly: You probably read about him. His name is Sally Tomato.</i></p> <p><i>Paul Varjak: Sally Tomato?</i></p> <p><i>Holly Golightly: Oh, don't look so shocked. They couldn't prove he was even part of the mafia, much less head of it. My dear, the only thing that they did was prove that he cheated at his income tax. <u>Anyway</u>, all I know is that he's a darling old man. He was never my lover or anything like that. In fact, I never knew him until after he was in prison. But I adore him now. I mean. I've gone to see him every Thursday for seven months. (BT: URL)</i></p>	<p>Холлі Голайтлі: Ти, мабуть, читав про нього. Його звали Саллі Томат.</p> <p>Пол Варджак: Саллі Томат?</p> <p>Холлі Голайтлі: О, не дивуйся. Вони не змогли довести, що він був навіть частиною мафії, а тим більше її головою. Мій любий, єдине, що вони зробили, це довели, що він обдурив податок на доходи. У будь-якому випадку, я знаю лише те, що він милий старий. Він ніколи не був моїм коханцем чи чимось подібним. <u>Принаймні</u> я ніколи знала його, поки він не був у в'язниці. Але зараз я його обожаю. Я маю на увазі. Я</p>

		ходила до нього щочетверга протягом семи місяців.
28	<p><i>Serber: The Japanese told us of people who wore striped clothing upon whom the skin was burned in stripes...</i></p> <p><i>Morrison: There were many who thought themselves lucky, who crawled out of the ruins of their homes only slightly injured. But they died anyway. They died days or weeks later from the radium-like rays emitted in great numbers at the moment of the explosion. (O: URL)</i></p>	<p>Сербер: Японці розповідали нам про людей, які носили смугастий одяг, на яких шкіра була спалена смугами...</p> <p>Моррісон: Було багато тих, хто вважав, що їм пощастило, хто виповзав із руїн своїх будинків лише легко пораненими. Але вони <u>все одно</u> загинули. Вони померли через кілька днів або тижнів від радієвих променів, випущених у великій кількості в момент вибуху.</p>
29	<p>– <i>What do you want a tyre for, anyway?</i></p> <p>– <i>I want to make a swing.</i></p> <p>– <i>A swing? That does sound exciting. (TBSP: URL)</i></p>	<p>– А для чого тобі шина <u>mmm...?</u></p> <p>– Я хочу зробити гойдалку.</p> <p>– Гойдалку? Звучить захоплююче.</p>
30	<p><i>Emily: OK. So your company works with some of the biggest brands in the luxury sector from Chanel to YSL. ... May I ask, who is responsible for your social media here?</i></p> <p><i>Luke: Patrice.</i></p>	<p><i>Емілі:</i> Добре. Отже, твоя компанія співпрацює з деякими з найбільших брендів у секторі розкоші від Chanel до YSL. ... Чи можу я запитати, хто тут відповідає за засоби масової інформації?</p>

	<p><i>Emily: Makes sense. <u>Anyway</u>, it's not just about the number of followers. It's about content, trust, interest and engagement. You have, on key platforms, close to zero audience engagement with your content. (EP: URL)</i></p>	<p>Лук: Патріс. Емілі: Зрозуміло. <u>Хоча</u>, справа не тільки в кількості підписників. Це про контент, довіру, інтерес і залучення. На ключових платформах аудиторія майже не зацікавлена у твоєму контенті.</p>
31	<p><i>Oprah Winfrey: I stayed with him for — stayed with him for ten days. And as I said to the Dean I could have, I literally could have written a book called 29 meals. Because I had 29 meals with him at that particular time. I wish I had.</i></p> <p><i>Amanda: Yeah you should.</i></p> <p><i>Oprah Winfrey: I should've.</i></p> <p><i>Amanda: You should do it now.</i></p> <p><i>Oprah Winfrey: I didn't record it so some things I think was that the 2nd meal or the 12th meal. <u>Anyway</u>, so I was sitting in Nelson — sitting with Adiva and. We were talking about how, how do you really make an impact in</i></p>	<p><i>Опра Вінфрі: Я залишилася з ним на десять днів. І як я сказала, що могла б, я б буквально могла написати книгу під назвою «29 страв». Тому що я з ним 29 разів їла у той конкретний час. Якби ж я мала.</i></p> <p><i>Аманда: Так, ти повинна.</i></p> <p><i>Опра Вінфрі: Я повинна була.</i></p> <p><i>Аманда: Ти повинна зробити це зараз.</i></p> <p><i>Опра Вінфрі: Я не записувала це, тому деякі речі, на мою думку, були 2-м або 12-м прийомом їжі. <u>Так чи інакше</u>, я сиділа у Нельсоні — сиділа з Адівою та. Ми говорили про те, як справді вплинути на світ. І ми читали газету, і ми...</i></p>

	<i>the world. And we were reading the paper and we... (OW: URL)</i>	
32	<p>– <i>What a lovely lot of money! Aren't you afraid of having them stolen?</i></p> <p>– <i>No, I always wear them – and <u>anyway</u> they're insured. (DTN: URL)</i></p>	<p>– Як багато грошей! Ви не боїтеся, що їх вкрадуть?</p> <p>– Ні, я завжди їх ношу – і <u>все одно</u> вони застраховані.</p>
33	<p><i>Kate: Did you say you could help me?</i></p> <p><i>Gus: <u>Anyway</u>, I'm rambling on here. Our flight was canceled...so we're gonna drive. See the guy in the yellow jacket over there by the Budget sign? He's gonna rent us a nice big van to drive to Milwaukee. Now, I heard you had some problems getting to Chicago? To see your kid or something?</i></p> <p><i>Kate: Uh, my son. He... We left, and he's there. (HA: URL)</i></p>	<p>Кейт: Ви сказали, що можете мені допомогти?</p> <p>Гас: <u>Ну</u>, я й так блукаю тут. Наш рейс скасували...так що ми поїдемо. Бачите хлопця в жовтій куртці біля таблички «Бюджет»? Він збирається орендувати нам гарний великий фургон, щоб доїхати до Мілуокі. Я чув, що у вас були проблеми з доїздом до Чикаго? Щоб побачити свою дитину чи що?</p> <p>Кейт: Е, мій син. Він... Ми поїхали, а він там.</p>
34	<i>Anne: You needn't sound so surprised.</i>	<p>Антоні: Ні, це просто... оскільки твій... Як його ім'я?</p> <p>Енн: Джеймс.</p>

	<p><i>Antony: No, it's just that... since your... What was his name?</i></p> <p><i>Anne: James.</i></p> <p><i>Antony: That's right. You have to admit, since James, there hasn't been a lot of... What's he do, anyway?</i></p> <p><i>Anne: He lives in Paris. I'm going to go and live there. (TF: URL)</i></p>	<p>Антоній: Точно. Ти повинна визнати, що з часів Джеймса такого не було багато... Що він <u>(взагалі)</u> робить?</p> <p>Енн: Він живе в Парижі. Я збираюся поїхати і жити там.</p>
35	<p><i>Hardinge: At last. Here it is. You are live at six. I've timed it at just under nine minutes. The wording is fully approved. The Prime Minister will be joining you for the broadcast which will go out live to the Nation, the Empire and to our Armed Forces.</i></p> <p><i>Bertie: Get Logue here immediately. Hardinge exits. Bertie is left contemplating the speech. Nervous as hell. (TKS: URL)</i></p>	<p><i>Хардінг: Нарешті. Ось. Ви в прямому ефірі о шостій. Я приміряв це трохи менше дев'ять хвилин. Формулювання повністю затверджено. Прем'єр-міністр приєднається до вас у ефір, який вийде в прямому ефірі в Нації, Імперії та наших Збройних Силах.</i></p> <p><i>Берті: Зайдіть сюди негайно. Хардінг виходить. Берті залишився обмірковувати промову. Неймовірно хвилюється.</i></p>
36	<p><i>Watson: Holmes?</i></p> <p><i>Holmes: Watson?</i></p> <p><i>Both: We have a case.</i></p>	<p>Ватсон: Холмс?</p> <p>Холмс: Ватсон?</p> <p>Обоє: У нас є справа.</p>

	<p><i>Holmes: A case <u>at last</u>, We better hurry, mate. A lot to do, a lot to investigate. Don't worry now, nothing to be afraid of, as long as we are together, everything will be okay.</i></p> <p><i>Watson: Wait a minute, Holmes.</i> <i>(SH: URL)</i></p>	<p>Холмс: <u>Врешті-решт</u> справа, нам краще поспішити, друже. Багато потрібно зробити, багато дослідити. Не хвилюйся зараз, не варто боятися, поки ми разом, все буде добре.</p> <p>Ватсон: Хвилинку, Холмс.</p>
37	<p><i>Elizabeth wanders aimlessly across the terrace, being unconsciously drawn by the music. Suddenly Elizabeth recognizes the tune (perhaps it is one she has played earlier - but this time it is played exquisitely). She follows the music round a corner, intrigued as she gets closer and closer to its source. She <u>finally</u> realizes she is outside the room where the music is being played. (PP: URL)</i></p>	<p>Елізабет безцільно блукає по терасі, несвідомо захоплюючись музикою. Раптом Елізабет впізнає мелодію (можливо, це та, яку вона грала раніше, але цього разу вона зіграна вишукано). Вона йде за музикою за ріг, заінтригована, наближаючись все ближче до її «витоку». <u>Під кінець</u> вона усвідомлює, що перебуває поза кімнатою, де звучить музика.</p>
38	<p><i>As McMillian awaits execution at Holman Correctional Facility, a grieving community can take some solace in knowing that today, <u>justice has finally been served</u>. (JM: URL)</i></p>	<p>Оскільки Макмілліан очікує на страту у виправній колонії Холман, скорботна спільнота може знайти розраду, знаючи, що сьогодні справедливість <u>остаточно</u> відбулася</p>

39	<p><i>Gerard Butler: Well, oops. But we still have ten, maybe fifteen minutes before we're all supposed to take off, so I'll just fight my way back out through the crowd, back to our car, and back through the ever more panicked crowd, no problem! <u>After all</u>, I've got a WRISTBAND! (B: URL)</i></p>	<p><i>Джерард Батлер: Ну, на жаль. Але у нас ще є десять, можливо, п'ятнадцять хвилин до того, як ми всі маємо злетіти, тож я просто проб'юся крізь натовп, повернуся до нашої машини та назад крізь панікуючий натовп, без проблем! <u>Адже</u>, у мене є БРАСЛЕТ!</i></p>
40	<p><i>Shape: Weren't you saying just last night that you've known all along where the entrance to the Chamber of Secrets is?</i></p> <p><i>Gilderoy Lockhart: D-did I? I don't recall...</i></p> <p><i>Professor McGonall: That settles it. We'll leave it to you to deal with the monster, Gilderoy. Your skills, <u>after all</u>, are legend. (HPTCS: URL)</i></p>	<p><i>Шейн: Хіба ти не казав минулої ночі, що ти весь час знав, де знаходиться вхід до Таємної кімнати?</i></p> <p><i>Гілдерой Локхарт: Д-я? я не пам'ятаю...</i></p> <p><i>Професор МакГонал: Це вирішує питання. Ми залишимо тобі розібратися з монстром, Гілдерой. <u>Оскільки</u>, твої навички - легенда.</i></p>
41	<p><i>Lupin: Voldemort has chosen Draco Malfoy for a mission?</i></p> <p><i>Harry: I know it sounds mad –</i></p> <p><i>Lupin: Has it occurred to you, Harry, that Snape was simply pretending to offer Draco help so</i></p>	<p><i>Люпин: Волдеморт обрав Драко Малфоя для місії?</i></p> <p><i>Гаррі: Я знаю, що це звучить божевільно –</i></p> <p><i>Люпин: Гаррі, тобі спало на думку, що Снейп просто вдавав,</i></p>

	<p><i>that he could find out what he's up to?</i></p> <p><i>Harry: That's not what it sounded like.</i></p> <p><i>Tonks: Perhaps Harry's right, Remus. To make an Unbreakable Vow, <u>after all</u> – (HP: URL)</i></p>	<p>що пропонує Драко допомогу, щоб той міг дізнатися, що він задумав?</p> <p>Гаррі: Це не так звучало.</p> <p>Тонкс: Можливо, Гаррі має рацію, Ремусе. Дати непорушну обітницю, <u>все ж таки</u> –</p>
42	<p><i>Stokes: Mister Pollard, are you the natural father of Mary Adler?</i></p> <p><i>Pollard: Yes, yes I am.</i></p> <p><i>Stokes: How can you be certain of this?</i></p> <p><i>Pollard: <u>Well</u>, I always knew, but then, you had me take a DNA test. (G: URL)</i></p>	<p><i>Стокс: Містере Поллард, ви рідний батько Мері Адлер?</i></p> <p><i>Поллард: Так, так.</i></p> <p><i>Стокс: Як ви можете бути впевнені в цьому?</i></p> <p><i>Поллард: <u>Та</u>, я завжди знав, але потім ви змусили мене пройти тест ДНК.</i></p>
43	<p><i>Madam Pomfrey: There's no point in talking to a petrified person. She won't hear a word you're saying.</i></p> <p><i>Ron: We know that, Madam Pomfrey. It's just, <u>well</u>, you see, we thought, maybe, we could... be with her for a bit. She's our... friend, you see, and... even if she can't hear us... I mean, it can't hurt, can it? A glint of sympathy</i></p>	<p><i>Мадам Помфрі: Немає сенсу розмовляти зі скам'янілою людиною. Вона не почує жодного слова, яке ви говорите.</i></p> <p><i>Рон: Ми це знаємо, мадам Помфрі. Просто, бачите, ми подумали, <u>що можливо</u>, ми могли б... побути з нею трохи. Вона наша... подруга, розумієте, і... навіть якщо вона нас не чує... я маю на увазі, це не може</i></p>

	<i>flickers in Pomfrey's eyes. (HPPS: URL)</i>	зашкодити, чи не так? В очах Помфрі спалахнув відблиск співчуття.
44	<i>Jo: Don't you dance? Laurie: I don't know how you do things here yet - <u>you see</u>, I've spent most of my life in Europe. Jo: EUROPE! That's CAPITAL! (she catches herself) I shouldn't use words like that. (LW: URL)</i>	<i>Джо: Ти не займаєшся танцями? Лорі: Я ще не знаю, як у вас тут справи - <u>розумієш</u>, я провела більшу частину свого життя в Європі. Джо: ЄВРОПА! Це СТОЛИЦЯ! (вона ловить себе) Мені не слід використовувати такі слова.</i>
45	<i>Gatsby: I don't want you to get the wrong impression from all those bizarre accusations you must be hearing. A pack of lies I assure you. You've heard the stories...? Nick: Well Gatsby: I'll tell you God's truth. God's truth about myself! (raises right hand) I am the son of some very wealthy people from the Middle-West; sadly, all are dead now... I was brought up in America, but educated at Oxford; because all my ancestors have been educated there for many</i>	<i>Гетсбі: Я не хочу, щоб у тебе склалося неправильне враження від усіх цих дивних речей звинувачення, які ти повинен почути. Зграя брехні, запевняю тебе. Ти чув історії...? Нік: Ну... Гетсбі: Я скажу тобі Божу правду. Божу правду про себе! (піднімає праву руку) Я син дуже багатих людей із Середнього Заходу; на жаль, тепер усі мертві... Я виховувався в Америці, але отримав освіту в Оксфорді; тому що всі мої предки здобували там освіту</i>

	<p>years. <u>You see, it's a... a family tradition.</u> (GGB: URL)</p>	<p>протягом багатьох років. <u>Уяви собі</u>, це... сімейна традиція.</p>
46	<p>Potential Juror (looks at Sullivan): I never said that. I swear.</p> <p>Hank: You didn't, but <u>you see how hard it is to prove a negative? You can say any nasty untrue thing you want about somebody. That's why...</u> (TJ: URL)</p>	<p>Потенційний присяжний (дивиться на Саллівана): Я ніколи цього не казав. Клянуся.</p> <p>Хенк: Ні, але <u>бачите</u>, як важко довести негатив? Ви можете сказати про когось будь-яку неправду, яку захочете. Ось чому...</p>
47	<p>Crawford: (continuing) Look... search your own records, if you prefer. You can do it a lot faster than us, <u>anyway.</u> If we find Buffalo Bill through your information, I'll suppress it. Nobody has to know this hospital cooperated.</p> <p>Dr. Danielson: I doubt very much that the FBI or any other government agency can keep a secret, Mr. Crawford. Truth will out... And then what? Will you give Johns Hopkins a new identity? Put a big pair of</p>	<p>Кроуфорд: (продовжує) Слухайте... шукайте у власних записах, якщо хочете. <u>У будь-якому випадку</u> ви можете зробити це набагато швидше, ніж ми. Якщо ми знайдемо Баффало Білла через вашу інформацію, я її приховаю. Ніхто не повинен знати, що ця лікарня співпрацювала.</p> <p>Д-р Деніелсон: Я дуже сумніваюся, що ФБР чи будь-яке інше урядове агентство може зберігати таємницю, містере Кроуфорд. Правда вийде... А</p>

	<i>sunglasses on this building, and a funny nose? (TSOTL: URL)</i>	далі що? Ви дасте Джону Хопкінсу нове ім'я? Поставте на цю будівлю велику пару сонцезахисних окулярів і смішний ніс?
48	<p><i>Leon: Your mother, she... was she home?</i></p> <p><i>Mathilda: She's not my mother - I mean, wasn't my real mother.</i></p> <p><i>And my sister, she wanted to lose some weight <u>anyway</u>; I bet she never looked better! Wasn't even my sister really, just a half-sister, and not a good half at that. (LN: URL)</i></p>	<p>Леон: Твоя мати, вона... вона була вдома?</p> <p>Матильда: Вона не моя мати - я маю на увазі, не була моєю справжньою матір'ю.</p> <p>А моя сестра <u>все одно</u> хотіла схуднути; Б'юся об заклад, що вона ніколи не виглядала краще! Насправді вона моєю сестрою навіть не була, це лише зведена сестра.</p>
49	<p><i>Bouc: Should we tie him?</i></p> <p><i>Poirot: I don't think he will make another run for it. Bouffon -- you are lucky you are stupid in predictable ways.</i></p> <p><i>Macqueen: I've nothing to say, except I didn't kill him. <u>Anyway</u> I couldn't have. I was with Arbuthnot the whole night, like I said.</i></p>	<p>Бук: Ми повинні його зв'язати?</p> <p>Пуаро: Я не думаю, що він зробить ще раз. Буффон - тобі пощастило, що ти дурний у передбачуваному розумінні.</p> <p>Маквін: Мені нічого сказати, крім того, що я не вбивав його. <u>У жодному разі</u> я не міг. Я був з Арбет всю ніч, як я вже сказав.</p> <p>Бук: Ти біжиш як винен.</p>

	<i>Bouc: You run like the guilty. (MTOE: URL)</i>	
50	<p><i>Max: You play really well? But... nowadays? White, male? Just not my thing.</i></p> <p><i>MAX'S KNEE starts BOUNCING up and down again. TAR'S HAND reaches over and stops it.</i></p> <p><i>Tar: Don't be so eager to be offended. The narcissism of small differences leads to the most boring conformity.</i></p> <p><i>Max: I guess Edgar Varèse is okay... I mean I like Arcana anyway. (T: URL)</i></p>	<p>Макс: Ти дуже добре граєш? Але... в наші дні? Білий, чоловік? Просто не моє.</p> <p>КОЛІНО МАКСА знову починає СТРИМАТИ вгору-вниз. РУКА ТАРИ тягнеться і зупиняє його.</p> <p>Тар: Не будь таким нетерплячим, щоб тебе образили. Нарцисизм маленьких відмінностей призводить до найнуднішого конформізму.</p> <p>Макс: Гадаю, з Едгаром Варесом все гаразд... Я маю на увазі, що я <u>все одно</u> люблю Аркана.</p>
51	<p><i>Rose: Troy, I seen where you signed the paper.</i></p> <p><i>Troy: You ain't seen nothing I signed. What she doing got papers on my brother anyway? Miss Pearl telling a big fat lie. And I'm gonna tell her about it too! (FF: URL)</i></p>	<p>Роуз: Трой, я бачила, де ти підписав папери.</p> <p>Трой: Ти не бачила нічого, що я підписав. Що вона робить, усе-таки знайшла документи на мого брата? Міс Перл говорить велику брехню. І я їй про це розповім теж!</p>
52	<p><i>Patrick: What about my mother?</i></p> <p><i>Lee: stops walking, then starts again.</i></p>	<p>Патрік: А як щодо моєї мами?</p> <p>Лі: зупиняється, потім починає знову.</p>

	<p><i>Lee: The judge wouldn't let her. <u>Anyway</u>, no one knows where she is.</i></p> <p><i>Patrick: I do. She's in Connecticut. At least she was last year. (MBS: URL)</i></p>	<p>Лі: Суддя не дозволив їй. <u>У</u> <u>всякому разі</u>, ніхто не знає, де вона.</p> <p>Патрік: Я так. Вона в Коннектикуті. Принаймні вона була минулого року.</p>
53	<p><i>Bud: Alright. Why so pissed?</i></p> <p><i>Carl: Goddamn fare wars are murdering us. Had to lay off five guys. Nothing I could do. What is it... money?</i></p> <p><i>Bud takes out his wallet, smiles, peels out 10 \$100 bills.</i></p> <p><i>Bud: Yeah, it is. <u>In fact</u> I'm doing great. New client. Whole new league. It's starting to happen Dad. The Big Leagues! You know what I'm saying.</i></p> <p><i>He sticks the cash in his hand. (WS: URL)</i></p>	<p>Бад: Добре. Чому так сердишся?</p> <p>Карл: Прокляті війни за тарифи вбивають нас. Довелося звільнити п'яťох хлопців. Я нічого не міг зробити. Що це... гроші?</p> <p>Бад дістає гаманець, посміхається, знімає 10 купюр по 100 доларів.</p> <p>Бад: Так, це так. <u>Насправді</u> у мене все чудово. Новий клієнт. Повністю нова ліга. Це починає відбуватися, тату. Велика Ліга! Ти знаєш, що я кажу. Він суне гроші в руку.</p>
54	<p><i>Alice: How was your flight?</i></p> <p><i>Lydia: <u>Actually</u> awful. This guy coughed all over me the entire time.</i></p> <p><i>Alice: I hope you don't get sick. (SA: URL)</i></p>	<p>Аліса: Як пройшов політ?</p> <p>Лідія: <u>Правду</u> кажучи, жахливо. Цей хлопець увесь час кашляв на мене.</p> <p>Аліса: Сподіваюся, ти не захворієш</p>

55	<p><i>Gordon: You ever play golf?</i></p> <p><i>Chris: Once, <u>actually</u>; a few years ago. I wasn't very good.</i></p> <p><i>Emily: Gordon was a professional golfer for years. (GO: URL)</i></p>	<p>Гордон: Ви коли-небудь грали в гольф?</p> <p>Кріс: <u>Якщо чесно</u>, то один раз; Кілька років назад. У мене не дуже добре виходило.</p> <p>Емілі: Гордон був професійним гравцем у гольф протягом багатьох років.</p>
56	<p><i>Joel: You sure? I don't know that album --</i></p> <p><i>Clementine: I think. <u>Anyway</u>, I've tried all their colors. More than once. I'm getting too old for this. But it keeps me from having to develop an actual personality. I apply my personality in a paste. You?</i></p> <p><i>Joel: Oh, I doubt that's the case. (ESSM: URL)</i></p>	<p>Джоел: Ти впевнена? Я не знаю того альбому...</p> <p>Клементина: Думаю. <u>У всякому разі</u>, я спробувала всі їхні кольори. Більше одного разу. Я стаю занадто старою для цього. Але це не заважає мені розвивати справжню особистість. Я наношу свою особистість у пасту. Джоел: О, я сумніваюся, що це так.</p>
57	<p><i>Hoffa: What am I going to do with Fitz.</i></p> <p><i>He tosses the newsletter to Frank. A cover photo shows Fitzsimmons accepting some award.</i></p> <p><i>Hoffa: He <u>actually</u> thinks he runs things?</i></p>	<p>Хоффа: Що я буду робити з Фітцом? Він кидає бюлетень Френку. На обкладинці показано, як Фіцсімонс приймає якусь нагороду.</p> <p>Хоффа: Він <u>справді</u> думає, що керує справами? Я його призначив! Він не виграв</p>

	<i>I appointed him! He didn't win any election! Now he thinks he's somebody? Accepting fuckin awards? (TI: URL)</i>	будь-які вибори! Тепер він думає, що він хтось? Приймає бісові нагороди?
58	<p><i>Marshall: I'm going to have some more of that apple pie. It's really good.</i></p> <p><i>Kate: It's <u>actually</u> store bought, but you really can't tell.</i></p> <p><i>Dr. Oglethorpe: If I'm being really honest, which at this moment why not, I like the junky taste of store bought better than homemade.</i></p> <p><i>Randall: You gotta be kidding me.</i></p> <p><i>Dr. Oglethorpe: No, I'm not kidding.</i></p> <p><i>June: I know what he means. It's a childhood memory thing or something. (DLU: URL)</i></p>	<p>Маршалл: Я збираюся з'їсти ще трохи того яблучного пирога. Він дійсно смачний.</p> <p>Кейт: <u>Насправді</u> його купили в магазині.</p> <p>Доктор Оглторп: Якщо я буду чесним, чому б і ні, то мені більше до вподоби неякісний смак магазину ніж домашнє.</p> <p>Рендалл: Ти, мабуть, жартуєш.</p> <p>Доктор Оглторп: Ні, я не жартую.</p> <p>Джун: Я знаю, що він має на увазі. Це спогади дитинства чи щось таке.</p>
59	<i>Jim: <u>Well</u>. We can't really make anything you could call a plan. I can't say have him with his hat on at the door on Friday. It's just not like that. The house is yours. I</i>	Джим: <u>Що</u> ж. Ми не можемо створити нічого, що можна назвати планом. Я не можу сказати, що в п'ятницю він буде в капелюсі біля дверей. Це просто не так. Будинок твій.

	<i>don't care what you do in it. (TG: URL)</i>	Мені байдуже, що ти в ньому робиш.
60	<p><i>John: Could you pass the salt please?</i></p> <p><i>Jane: It's on the middle of the table, John.</i></p> <p><i>John: Is that the middle?</i></p> <p><i>Jane: Well, it's between you and me. You're on one side. I'm on the other. (MMS: URL)</i></p>	<p>Джон: Чи не могла б ти передати сіль, будь ласка?</p> <p>Джейн: Вона посередині столу, Джоне.</p> <p>Джон: Це середина?</p> <p>Джейн: Ну, це між тобою і мною. Ти на одній стороні. Я на іншій.</p>
61	<p><i>Bobby: I won't play against fuckin' Commie cheaters who hate me and hate America.</i></p> <p><i>Bobby sees a radio microphone poking out from the crowd.</i></p> <p><i>Bobby (CONT'D): Sorry about 'fucks' in there... but anyway....screw you all. In fact I'm retiring from chess forever. (PSC: URL)</i></p>	<p>Боббі: Я не буду грати проти чорткових шахраїв Комі, які ненавидять мене та Америку.</p> <p>Боббі бачить радіомікрофон, що стирчить із натовпу.</p> <p>Боббі (ПРОДОВЖЕННЯ): Вибачте за “чортів”... але <u>в будь-якому випадку</u>... до біса ви всі. Насправді я йду з шахів назавжди.</p>
62	<p><i>Megan: ...In fact, the only time I feel like myself is when I'm running.</i></p> <p><i>Dr. Abdic (O.S.): You always felt that way? (TGTT: URL)</i></p>	<p>Меган: ...Насправді єдиний раз, коли я почувуюся собою, це коли я бігаю.</p> <p>Доктор Абдіч (О.С.): Ти завжди так відчувала?</p>

63	<p><i>Lee Gates (INTO PHONE):</i> <i>Ed? It's Lee Iococca, I've changed my mind on this whole retirement thing, turns out I do want your job <u>after all</u>.</i> <i>(off his response) Yeah yeah, it's Gates. Listen, what the hell is goin on at your office– (MM: URL)</i></p>	<p>Лі Гейтс (НА ТЕЛЕФОН): Ед? Це Лі Іококка, я змінила свою думку щодо всієї цієї справи про відставку, виявляється, я <u>все-таки</u> хочу вашу роботу. (поза його відповіддю) Так, так, це Гейтс. Слухай, що в біса коїться у тебе в офісі...</p>
64	<p><i>Belyeu (standing): <u>Well</u>, let's not start readin' Kafka just yet. Could we find a sympathetic judge. I'll file within the hour. You headin' back over to Ellis?</i> <i>Bitsey (standing): Yeah.</i> <i>Belyeu: Fine. I'll call over at the motel later and give you an update. (TLDG: URL)</i></p>	<p>Белєв (встаючи): <u>Та</u>, не будемо поки що читати Кафку. Чи могли б ми знайти співчутливого суддю. Я подам протягом години. Ти повертаєшся до Елліса? Бітсі (стоячи): Так. Белєв: Добре. Пізніше я зателефоную до мотелю та розповім тобі нову інформацію.</p>
65	<p><i>Martin: The clouds part? Maybe God hates you <u>after all</u> Maureen. (ALWD: URL)</i></p>	<p>Мартін: Хмари розходяться? Можливо, <u>все-таки</u> Бог ненавидить тебе, Морін.</p>
66	<p><i>Aurora: Jim's not a gentleman. <u>Anyway</u> there's no secrets between me and Jim. (PS: URL)</i></p>	<p>Аврора: Джим не джентльмен. <u>Хоча</u> між мною та Джимом немає секретів.</p>

<p>67</p>	<p><i>Saroo: Really?</i></p> <p><i>Sue: Literally. The left side of my body started to heat up.</i></p> <p><i>Saroo: Did you try to talk to him?</i></p> <p><i>Sue: It wasn't like that. <u>Anyway</u>, I was doubting my sanity. Even as it happened. (L: URL)</i></p>	<p>Сару: Справді?</p> <p>Сью: Буквально. Ліва сторона мого тіла почала нагріватися.</p> <p>Сару: Ти намагалась з ним поговорити?</p> <p>Сью: Це було не так. <u>У всякому разі</u>, я сумнівався у своїй здоровості. Навіть як це сталося.</p>
<p>68</p>	<p><i>Frances: In case you thought, at least Frances survived or she wouldn't be telling us this tale, well, now you know. But I was free at last. God had <u>finally</u> cut me some slack. (LG: URL)</i></p>	<p>Френсіс: Якщо ти думаєш, принаймні Френсіс вижила, інакше вона б не розповідала нам цю історію, ну, тепер ти знаєш. Але я нарешті був вільний. <u>Нарешті</u> Бог трохи послабив мене.</p>
<p>69</p>	<p><i>Frances (V.O.): That afternoon Reggie would drink himself insensible. What do you do, <u>after all</u>, when the only person who could ever get to you is gone? (LG: URL)</i></p>	<p>Френсіс (В.О.): Того дня Реджі пив без сенсу. <u>Зрештою</u>, що ти робиш, коли немає єдиної людини, яка могла б до тебе добратися?</p>
<p>70</p>	<p><i>Mom: <u>Anyway</u>, I wrote a new letter today. A better one. I want you to hand deliver it to him.</i></p> <p><i>Joker: What? Why?</i></p> <p><i>Mom: Cause maybe the mailman</i></p>	<p>Мама: <u>Так чи інакше</u>, я сьогодні написала нового листа. Кращий. Я хочу, щоб ти вручив це йому.</p> <p>Джокер: Що? Чому?</p> <p>Мама: Можливо, листоноша їх</p>

	<i>is throwing them away. We should have tipped him at Christmas time. (J: URL)</i>	викидає. Ми повинні були дати йому чайові на Різдво.
71	<i>Kenny: Queen--you're a very shy bunch, really, aren't you? Freddie: Me shy? Yes I am actually. People don't seem to realise. Just because I go tearing around on stage, they think I should go tearing round life--but I don't really. (BR: URL)</i>	Кенні: Королево, ви дуже сором'язлива, справді, чи не так? Фредді: Мені соромно? Так, <u>правда</u> . Люди здається, не усвідомлюють. Вони думають, що я маю дертися на сцені лише через те, що я маю розриватися по життю, але насправді це не так.
72	<i>Yon-Kyo: Look how fine you turned out. What's wrong with him? (then, serious) He's <u>actually</u> an art prodigy, you know. Did you see the drawings? (P: URL)</i>	Йон-Кьо: Подивися, який гарний вийшов. Що не так з ним? (тоді серйозно) Він справді вундеркінд мистецтва, ти в курсі. Бачила малюнки?
73	<i>PAtrixa (V.O.): I looked good. I have these violet eyes. Everyone's always told me I look just like Elizabeth Taylor. That's what they said, <u>anyway</u>. (THG: URL)</i>	PAtrixa (V.O.): Я виглядала добре. У мене ці фіолетові очі. Всі завжди казали мені, що я схожа на Елізабет Тейлор. <u>У всякому разі</u> , це те, що вони сказали.

74	<p><i>Lucy (V.O.): <u>Actually</u>, nothing's changed much. No. Cell phones are a little smaller... (TLH: URL)</i></p>	<p>Люсі (В.О.): <u>Насправді</u> нічого особливо не змінилося. Ні. Мобільні телефони трохи менші...</p>
75	<p><i>Jane: Is it not obvious? If, three years ago, I had received this news, would I ever have advertised for a post as a governess. Would we be standing, side by side, now? I value a fortune of an altogether different variety.</i></p> <p><i>Rochester: My rare one! But you must write back to this John Eyre! You have family <u>after all!</u></i></p> <p><i>Jane: Yes! But all in good time. I do believe you mentioned something about a wedding before I left... (JE: URL)</i></p>	<p>Джейн: Хіба це не очевидно? Якби три роки тому я отримала ці новини, чи дала би я коли-небудь рекламу на посаду як гувернантка. Ми б зараз стояли пліч-о-пліч? Я ціную статок зовсім іншого сорту.</p> <p>Рочестер: Мій рідкісний! Але ти повинна написати цьому Джону Ейру! <u>Адже</u> у тебе є сім'я!</p> <p>Джейн: Так! Але всьому свій час. Я вірю, що ви згадали щось про весілля перед моїм від'їздом...</p>
76	<p><i>Elise: I love him <u>anyway</u>. I can't help myself. I'm in love with him. I... I'm sorry. (MN: URL)</i></p>	<p>Еліза: Я <u>все одно</u> люблю його. Я не можу допомогти собі. Я закохана в нього. Я... Вибач.</p>
77	<p><i>Cory: I'll read something to you "How to know if he's into you -- ten signs. Number one: he looks you in the eye when he speaks." You're supposed to do that</i></p>	<p>Корі: Я прочитаю тобі щось «Як дізнатися, чи ти йому подобаєшся — десять ознак. Перше: він дивиться тобі в очі, коли говорить». Ти <u>все одно</u></p>

	<i>anyway, ain't you. (WR: URL)</i>	повинна це зробити, чи не так.
78	<p><i>Amy: They already relieved me of my artisanal meat platter.</i></p> <p><i>Nick: <u>Finally</u>, someone to tell me how to pronounce that word.</i></p> <p><i>Amy: Meat?</i></p> <p><i>Nick: One syllable. (GG: URL)</i></p>	<p>Емі: Вони вже позбавили мене мого кустарного м'ясного блюда.</p> <p>Нік: <u>Нарешті</u> хтось підкаже мені, як вимовляти це слово.</p> <p>Емі: М'ясо?</p> <p>Нік: Один склад.</p>
79	<p><i>Jasmine: <u>Well</u>, are you gonna ask for my number?</i></p> <p><i>Steve: Yeah why not... Can I have your number? (F: URL)</i></p>	<p>Жасмін: <u>Ну</u>, ти будеш просити мій номер?</p> <p>Стів: Так, чому б і ні... Можна взяти твій номер?</p>
80	<i>Cobb: They won't <u>actually</u> come on the job, they'll just design the levels and teach them to the dreamers. (I: URL)</i>	Кобб: Вони <u>насправді</u> не придуть на роботу, вони просто розроблять рівні та навчать цьому мрійників
81	<i>Vanger: That's right. Anyway, he died in 1965. Drowned. Drunk. Here on the island. (TGDT: URL)</i>	Вангер: Це вірно. <u>Так чи інакше</u> , він помер у 1965 році. Втопився. п'яний. Тут, на острові.
82	<p><i>Nina: Yeah, but her prince falls for the wrong girl and she kills herself.</i></p> <p><i>Andrew: So a happy ending, then?</i></p> <p><i>Nina: It's beautiful, <u>actually</u>.</i></p>	<p>Ніна: Так, але її принц закохується не в ту дівчину, і вона вбиває себе.</p> <p>Андрій: Отже, щасливий кінець?</p> <p>Ніна: <u>Насправді</u> це красиво.</p>

	(BS: URL)	
83	<p><i>Bell: Okay. Two of 'em. Both had my father. It's peculiar. I'm older now'n he ever was by twenty years. So in a sense he's the younger man. <u>Anyway</u>, first one I don't remember so well but it was about meetin' him in town somewheres and he give me some money and I think I lost it. The second one, it was like we was both back in older times and I was on horseback goin' through the mountains of a night. (NCOM: URL)</i></p>	<p>Белл: Добре. Два з них. В обох був мій батько. Це дивно. Зараз я старший, ніж він, на двадцять років. Тож у певному сенсі він молодший. <u>У</u> будь-якому <u>випадку</u>, перший я не дуже добре пам'ятаю, але це було про зустріч з ним десь у місті, і він дав мені трохи грошей, і я думаю, що я їх загубив. Другий, це було так, ніби ми обидва повернулися в давні часи, і я їхав верхи на коні через гори ночі.</p>
84	<p>SERGEANT SANDERS (mild sarcasm) <i>Yes, <u>well</u>, sorry to disrupt your crowded schedule, but the Brass Hats didn't fancy it in the snow. (1917: URL)</i></p>	<p>СЕРЖАНТ САНДЕРС (з легким сарказмом) Так, <u>та</u> вибач, що порушив твій насичений графік, Блейк, але Латунні капелюхи не любили це на снігу.</p>
85	<p><i>Walt: Where the hell do you think I got them? This may come as a shock to a thief, but I <u>actually</u> bought the things I have with money I earned. (GT: URL)</i></p>	<p>Уолт: Як ти в біса думаєш, де я їх узяв? Це може бути шоком для злодія, але я <u>насправді</u> купив те, що маю, на зароблені гроші.</p>

86	<p><i>Walt: When we went up that hill, we knew it was ten to one against us, but we went <u>anyway</u>. This trouble now, it's similar. We're walking right into it. We might not be coming home tonight. (GT: URL)</i></p>	<p>Волт: Коли ми піднялися на той пагорб, ми знали, що проти нас десять проти одного, але ми <u>все одно</u> пішли. Ця біда зараз, вона схожа. Ми йдемо прямо туди. Ми можемо не повернутися додому сьогодні ввечері.</p>
87	<p><i>M (CONT'D): Now learning that you were <u>in fact</u> alive and well, working for the CIA, well that really was a blow. BOND Well, they just asked so nicely. (NTD: URL)</i></p>	<p>М (ПРОДОВЖЕННЯ): Тепер я дізнався, що ти був <u>насправді</u> живий і здоровий, працювавши на ЦРУ, це був справжній удар. БОНД Ну, вони просто так мило попросили.</p>
88	<p><i>Sully: The best chance those passengers had was on that river. I'd bet my life on it. <u>In fact</u>, I did. And I would do it again. (S: URL)</i></p>	<p>Саллі: Найкращий шанс у тих пасажирів був на цій річці. Я б поставив на це своє життя. <u>Фактично</u>, я зробив. І я б зробив це знову.</p>
89	<p><i>Margaret: Hey. Watch it. You're still my assistant. Richard: You were going to promote me <u>anyway</u>. (P: URL)</i></p>	<p>Маргарет: Ей. Дивись. Ти все ще мій помічник. Річард: Ти <u>все одно</u> збиралася підвищити мене.</p>
90	<p><i>Margaret (cont'd): Oh, and I'm not going to be able to publish your book <u>after all</u>. Mr. Gilbertson: So you are</i></p>	<p>Маргарет (продовження): О, і я не зможу опублікувати <u>все-таки</u> твою книгу. Містер Гілбертсон: Отже, ти</p>

	<p><i>getting married this weekend?</i></p> <p><i>Margaret (smiling): Absolutely not. (P: URL)</i></p>	<p>одружуєшся на цих вихідних?</p> <p>Маргарет (усміхається): Зовсім ні.</p>
91	<p><i>Ennis: ... We herded sheep up on Brokeback one summer.</i></p> <p><i>Lureen: Well, he said it was his favorite place. I thought he meant to get drunk. He drank a lot. (BM: URL)</i></p>	<p>Енніс: ... Одного літа ми пасли овець на Горбатову.</p> <p>Люрін: Ну, він сказав, що це його улюблене місце. Я думав, що він хоче напитися. Він багато пив.</p>
92	<p><i>Walter: I need to buy a ticket, I think to Dubai. Because I'm going, <u>actually</u>, to Mogadishu (shit) which I think, I'm not allowed to do from here, because it's illegally dangerous. (TSLWM: URL)</i></p>	<p>Вальтер: Мені потрібно купити квиток, думаю, до Дубая. Тому що я <u>по суті</u> їду до Могадішо (лайно), і я думаю, що мені заборонено звідси, тому що це незаконно небезпечно.</p>
93	<p><i>Alan Turing: I know you don't like me... But you don't think I could <u>actually</u> be a spy, do you? (TIG: URL)</i></p>	<p>Алан Тюрінг: Я знаю, що я тобі не подобаюся... Але ти не думаєш, що я <u>насправді</u> можу бути шпигуном, не так?</p>
94	<p><i>Alan Turing: But if we had 10 men checking one setting a minute, for 24 hours every day and seven days every week, it would take... Well, you tell me. How many days would it</i></p>	<p>Алан Тьюрінг: Але якби у нас було 10 чоловіків, які перевіряли б один параметр щохвилини протягом 24 годин щодня і сім днів щотижня, це зайняло б... Ну, ви мені скажіть. Скільки днів</p>

	<i>take to check each of the settings?</i> (TIG: URL)	треба, щоб перевірити кожне з налаштувань?
95	<i>Belle: So you know Shakespeare?</i> <i>The Beast: I had an expensive education.</i> <i>Belle: <u>Actually</u>, “Romeo and Juliet” is my favorite play.</i> (BB: URL)	Белль: Отже, ти знаєш Шекспіра? Звір: У мене була дорога освіта. Белль: <u>Насправді</u> «Ромео і Джульєтта» — моя улюблена п'єса.
96	<i>Lumiere: <u>You see</u>, there she is.</i> <i>Now, master, remember. Be gentle.</i> (BB: URL)	Люм'єр: <u>Бачиш</u> , ось вона. А тепер, пане, запам'ятай. Будь ніжним.
97	<i>Mr. Chau: You think I'm a parasite Mr. Baum? But apparently, society values me very much. <u>In fact</u>, let's do this... I'll tell you what I'm worth, you tell me what you're worth.</i> (TBS: URL)	Містер Чау: Ви думаєте, що я паразит, пане Баум? Але, мабуть, суспільство мене дуже цінує. <u>Дійсно</u> , давайте зробимо це... Я скажу вам, чого я вартий, ви скажете мені, чого ви вартий.
98	<i>Jamie: <u>You know</u>, just once in my life, I'd like to see the inside of an investment bank.</i> <i>Charlie: So that's it Ben? We're done?</i> <i>Ben: That's it.</i> (TBS: URL)	Джеймі: <u>Знаєш</u> , хоча б раз у житті я хотів би побачити всередині інвестиційний банк. Чарлі: Так це Бен? Були зроблені? Бен: Ось і все.
99	<i>Morena Baccarin: Oh there he is! <u>At last</u>-</i>	Морена Баккарін: О, ось він! <u>Нарешті-</u>

	<p><i>Army Medic:(blocks way)</i> <i>Sorry ma'am, we have to follow official protocol. Your child... IS HERE! (GL: URL)</i></p>	<p>Армійський медик: (блокує шлях) Вибачте, пані, ми повинні дотримуватися офіційного протоколу. Ваша дитина... ТУТ!</p>
100	<p><i>James Mcavoy:OH NOTHING!</i> <i>Ha ha ha. <u>Anyway</u> it's important to realize you cannot escape. After all, none of you can possibly hope to comprehend the extent of my traumatic past, putting you at an insurmountable disadvantage. (SP: URL)</i></p>	<p>Джеймс Макевой: О, НІЧОГО! ха ха ха <u>У</u> будь-якому випадку важливо розуміти, що ви не можете втекти. Зрештою, ніхто з вас не може сподіватися зрозуміти ступінь мого травматичного минулого, що ставить вас у непереборне становище.</p>

SUMMARY

Our research presented the translation of English discourse markers into Ukrainian language. We determined the features of such official words as *actually*, *in fact*, *anyway* in the general sense and in specific cases of their functioning in modern dialogical discourse.

In the first chapter, we defined the essence of discourse, investigated the meaning of service units in dialogical discourse and highlighted the fundamental properties of discursive words, namely their polyfunctionality, multicategorization, optionality and relativization.

We came to the conclusion that the use of discourse markers helps to more easily perceive and understand a certain statement, the main task of which is to ensure the coherence of the text. Discursive markers create logical and pragmatic connections between words, parts of sentences and sentences themselves.

In general, dialogical discourse can be considered as a dynamic process, which is characterized by the spontaneous, expressive and emotional features of the speech of the interlocutors and requires the equal interaction of the communicators. Dialogical speech is an interaction in which perception and understanding of communication depend on whether the interlocutors have established psychological contact, perception of the message and the situation as a whole.

In the second chapter, through the cognitive-pragmatic approach and the general theory of discourse, we determined that the concrete nominative meaning is absent from discursive markers, but there is the presence of abstract conceptual signs.

In the third chapter, we investigated the discursive items of the specific role and meaning of function units *actually*, *in fact*, *anyway*, the embodiment of their interactive characteristics, demonstrating certain features on the material of fragments from various English films.

The function word *actually* performs the following functions in dialogical discourse: a marker of contradiction, the embodiment of a new topic, an indicator of correction, and the filler of hesitation pauses.

Another discursive marker *in fact* is an embodiment of the introduction of facts or evidence; presentation of new information, as well as a signal of minor contradictions during a communicative situation.

After analyzing the marker *anyway*, we can note that it is used to ignore the statement due to a deviation from the topic, disagreement with a certain opinion of the speaker, as well as a demonstration of a sense of confidence in the discourse.

So, the corresponding functioning of communicative interaction is ensured by the use of various discursive markers in speech, which are necessary means of ensuring the success of communication. The use of discursive markers is most characteristic of speech; in written speech, such functions are usually performed by punctuation marks.